

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

„Fantazie, to není představit si, co věci nejsou, ale udělat něco, co by mohly být.“
-Karel Čapek-

Za říjnovým poznáním,
nechte fantazii
pracovat...

VOJENSKÝ
HISTORICKÝ
ÚSTAV

ARMÁDNÍ MUZEUM

Za pivem po jižních Čechách

#jiznicechy

- 49 pivovarů a minipivovarů
- 9 turistických oblastí
- 7 pivních tras
- 5 druhů čepování

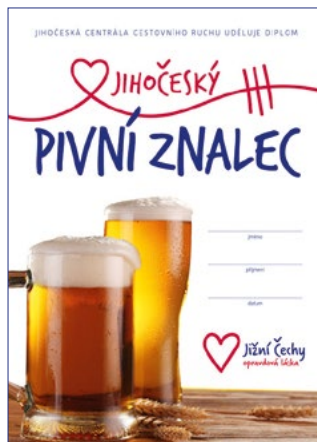
Zjisti více o jihočeských pivovarech a minipivovarech, stáhni si naši pivní mapu a staň se jihočeským pivním znalcem

Jižní Čechy
opravdová láska

www.jiznicechy.cz

   Jižní Čechy

Milí čtenáři,

bloudím, jako bych v Budějicích přebročil bludný kámen. Bloudím lesem dopravních značek, nápisů, reklam a zákazů, které dělají cest jen těm, co je vymýšlí. Když musím na stranu, hlídá ji automat za poplatek, který neodpovídá žádné z platných mincí. Drobné s sebou! Jako když jsem před lety vysupěl na tábořskou vyhlídku z věže kostela a na dveřích úplně nahoře čtu „Připravte si drobné“, které jsem neměl. Při kaž-

dém parkování bojuji s automaty, tedy pokud jim na obrazovku nesvítí sluníčko. To mě pak čeká podání vysvětlení na policii. Radost mi kalí majitelé luxusních aut, co přijedou, vidí, nezaplátí a odjedou. Utěšuje mě fakt, že patrně trpí nouzí. Automat je dobrá věc, ale platit nechává povstlost lidí. Jsou i místa, kde vás automat oloupí, nebo se tam platí jen kartou, anebo kde naopak karty vůbec neberou. Špičkou ledovce je fakt, že nemáme haléře, proto si lámu hlavu tím, jak by mi v supermarketu asi vrátili na rohlík, co stojí 2,90? Proto zaplat a nemyšl.

Horko nám bude, a pořád víc. Čechy, Morava i Slezsko se oteplují dvakrát rychleji, než je světový průměr. Od onoho památného dne roku 1961, kdy jsem byl do naší společnosti zaveden, světová teplota vzrostla o 1,2 °C, ale u nás vzrostla průměrná roční teplota o 2 °C. Pevnina se otepluje dvakrát rychleji než oceány, severní pól rychleji než jižní a nejrychleji roste teplota na souostroví Země Františka Josefa, a to o 5,2 °C. Letošní babí léto ale dostalo svým pranostikám a umožnilo nám se postupně aklimatizovat na podzim. Žádné po hlavě z plavek do kožichu, ale pěkně v klidu prodloužit nohavice, odložit sandály a navléct mikinu. Energeticky je to ale jiná. Oteplování zaplavilo planetu klimatizacemi, kterých je už jak topení, takže „topná sezona“ je i v nejteplejším létě. Naštěstí je u nás na podzim změna klimatu méně patrná, a nejméně v říjnu. Nečekejte proto od počasí nic překvapivého, než na co jste léta zvyklí.

S podzimem je spojený den státnosti, kdy jsme se po letech nadvlády c. a k. dočkali svobody. Konečně jsme si to mohli podělat sami a nemuseli to nechávat na nenáviděných Habsburcích. Na mnoha místech se bude 28. října slavit 105 let od vyhlášení samostatnosti roku 1918. Snad většina z nás ví, že to není jen den volna, ale nutit někomu mäsarykovské tradice je pošetilsto, stejně jako etiketu Gutha-Jarkovského či cnosti Rychlých šípů. Nic se nám ale nestane, pokud v říjnu vyrazíme na výlet, a pro případ, že počasí bude vrtkavé, řada našich měst si dala v tomto vydání dost práce, aby si získala vaši pozornost. Zvláště muzea, skanzeny a galerie. Nabídka je tedy opět nečekaně pestrá, jak jen paleta podzimu být umí. Snad jen malé doporučení závěrem. Když navštívíte nějaké muzeum, skanzen či galerii, zamyslete se, jak asi dlouhá a spleťtá byla cesta toho kterého vystaveného předmětu od nálezů do instalace v expozici. Objevte nový rozměr vnímání historie pomocí fantazie.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vychází elektronicky
27. 9. 2023

Život měříme skutky,
ne časem.

KAM vybírá z obsahu

13

Za vším hledej peníze	3
Zadlužený génius.	4
„Radioaktivní“ František Běhounek.	5
Noční stíhač	7
Podzimní nabídka Českého muzea stříbra v Kutné Hoře	9
Zveme vás na Týden turistických informačních center ČR	10
Ukrytý skvost Jindřichova Hradce – Krafferova zahrada.	11
Mariánské Lázně. Seznamte se.	13
NEJ České republiky SOUTĚŽ	14
Liberecká historie je bohatá na cenné památky	15
i veleúspěšné podnikatele	
Atraktivní Hostinné	16
Hledáte výjimečnost?	17
Jak se z obyčejných věcí stávají sbírkové předměty SOUTĚŽ	20
PRINCIP BAŤA: víc než jen expozice	21

Boleslav III. Ryšavý

(1020 let)

Složitá byla doba na přelomu minulého tisíciletí na českém knížecím stolci, navíc plná násilností. Ale s čím kdo zachází, tím také schází.

Boleslavův denár

V době první vlády Boleslava (* okolo 965; † 1037) byla běžným jevem kastrace nebo neúspěšný pokus o vraždu. Proto také koncem roku 1002 prchá z Čech pod ochranná křídla bratrance, polského knížete Boleslava Chrabrého. S jeho pomocí se počátkem roku 1003 vrací opět na český trůn pod příslibem urovnání sporů s českými odpůrci. Ale již v únoru nařizuje vyvraždění Vršovců, včetně svého zetě. Za to jej Boleslav Chrabrý vylákal pod záminkou jednání ke svému dvoru, nechal zajmout a oslepit. Sám se pak na jeden rok ujímá vlády v Čechách. Boleslav III. zůstává 34 let vězněm, až do své smrti.

-liban-

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s LIBOREM KNÍŽKEM

Libor Knížek je historik umění, který od 1. února 1999 působí jako kastelán na zámku Hořovice na Beounsku. Vystudoval Dějiny umění na Masarykově univerzitě v Brně a absolvoval studium památkové péče pořádané Národním památkovým ústavem. Památkám slouží 34 let a kastelánem na zámku Hořovice je více než 20 let. KAM by pozval naše čtenáře, je asi jasné, ale co kdyby?

Ano, chci pozvat čtenáře na prohlídku zámku v Hořovicích. V polovině roku 2018 jsme otevřeli zcela reinstalovanou trasu reprezentačních místností. Stálíci v nabídce je výstava hraček šlechtických dětí. Dospělí návštěvníci sem vodí své ratolesti, a ty potom jenom koukají, jak rodiče či prarodiče s nadšením chodí od vitríny k vitrině a předhánějí se ve vzpomínání na

Expozice v zámku Hořovice

Libor Knížek

svá dětská léta. Nové je rozdělení interiérů zámku na prohlídkové okruhy. Vyšli jsme tak vstříc poptávce návštěvníků a rozdělili interiéry zámku na kratší výběrový okruh a na delší okruh. Rodiny s dětmi uvidí nejzajímavější interiéry během 45 minut, kdy ještě děti udrží pozornost, a zájemci o hlubší poznání prochází v klidu expozicí 90 minut.

Jak se to má s péčí o památkový objekt tohoto významu?

Péče o tak rozsáhlý areál vám sama každé ráno připraví pestrý program v podobě aktuálních poruch, závad, vandalství a jiných, řekněme, běžných katastrof, na které jsme už celkem zvyklí. Jenom každodenní odemýkání a obchůzka areálu zabere hodinku ráno a hodinku večer. A protože se blíží konec sezony, připomínám, že otevřeno máme 1.–22. 10. so–ne 10–16 hod. | 26.–29. 10. čt–ne 10–16 hod. | 30. 10. – 31. 12. zavřeno. To neznamená, že se do zámku letos už nedostanete. Přelom prosince a ledna nabídne II. roční výstavu betlémů ze sbírky pana Šmakala. Otevírací dobu najdete včas na našich www stránkách.

Děkuji za milé pozvání a přeji klidný závěr sezony.

Luděk Sládek

Vyvráždit Vršovce!

(915 let)

Svatopluk Olomoucký s družinou přijel na hradiště Vršovců Vraclav, kde byl přijat Mutinou a jeho syny. Druhého dne při jednání Svatopluk osočil Mutinu a Vršovce ze zrady a všechny dal povraždit.

Záhuba Vršovců, kteří roku 996 s Boleslavem III. vyvrážili Slavnikovce, Josef Mathauser

Vše se odehrálo 26., 27., nebo 28. října 1108 na hradišti ve východních Čechách. Na dalších sídlech Vršovce vraždili a stíhali. Zabito bylo na tři tisíce osob, ostatní byli zatčeni. Byl to již třetí pokus Přemyslovců odstranit Vršovce. Přežil snad jen jeden klan Vršovců, který byl později spojován s vraždou Svatopluka Olomouckého (1109).

-lgs-

Dopisy čtenářů

Vážený pane šéfredaktore, velice mě potěšila výhra v soutěži NEJ ČR. Jsem starobní osamělý důchodce (87 r.), a proto prosím o zaslání výhry poštou na poštovní adresu. Za Vaši ochotu a laskavost předem srdečně děkuji. Se srdečným pozdravem A. Halouzka, Lomnice u Tišnova

Vážený pane Halouzko, Vaše výhra v soutěži Vám přijde od kolegyně e-mailem. Jedná se o slevový poukaz na knihy vydavatelství Cykloknihy.cz, který můžete použít v jejich internetovém obchodě. Pokud se rozhodnete slevový poukaz využít, doplatíte rozdíl v ceně knihy a následně Vám bude kniha odeslána poštou na adresu.

Ke změně zaslání cen nás vede situace na trhu a také skutečnost, že Česká pošta zrušila na Praze 3 pět ze šesti pošt. Děkuji za pochopení.

Dobry den, pravidelně se účastním soutěží v Vašem velice zajímavém časopise a u kvízu NEJ České republiky si myslím, že u otázky č. 6 máte špatné možnosti. Dle mého názoru a také informací na netu je nejhlubší jezero v ČR Černé jezero.

Prosím tedy informaci o správné odpovědi. Přeji krásné podzimní dny. S pozdravem Milan Rickl, Nový Bor

Dobry den, pane Rickle, vzato kolem a kolem, mohl byste mít pravdu, že se jedná o Černé jezero

na Šumavě. Nicméně lidé se nadělali v minulosti mnoha zvěrstev a dnes je zakrývají umělými jezery. Podívejte se na odkaz – nejhlubší umělé jezero ČR. Zjistíte, že má o 10 m větší hloubku než to šumavské. A protože je zařazeno mezi jezera, byl to trochu chyták.

Vážený pane šéfredaktore, jsem potěšena vylosováním v soutěži „Nebeští cyklisté...“. Bohužel ve stanovené lhůtě 30 dnů nejsem schopna, kvůli současnému zdravotnímu problému, vyzvednout výhru v redakci. Takže pokud není jiná možnost, musím ji nechat propadnout. Velice mě to mrzí, ale nedá se nic dělat. Nicméně vašich soutěží se i do budoucna zúčastňovat budu. Ještě poznámka k mým občasným výhradám. Dovedu si představit, jak je těžké dát dohromady v dnešní době smysluplný a zajímavý časopis. V informačních průvodcích, tištěných i elektronických, se jeden občas dočte nepřesné údaje. Vy jste byl jediný, kdo mi odpověděl. Takže přeji hodně sil. S pozdravem Stolinová

Dobry den, paní Stolinová, Vaše výhra Vám bude zaslána na poštovní adresu, kterou jste uvedla u soutěže. S pozdravem a přáním dobrého zdraví.

Všechny doručené dopisy čtenářů najdete na www.kampocesku.cz

Luděk Sládek, šéfredaktor

foto © Historie českého národa v obrazech

Za vším hledej peníze (1400 let)

Lidé jsou pořád stejní. Nejvíc je spojí společné zážitky nebo společný nepřítel. Různorodé zájmy slovanských kmenů spojil proti Avarům neslovanský Sámó.

Pravděpodobná podoba Sámovy říše

Bitva u Wogastisburgu; Věnceslav Černý, Obrazkové dějiny národa českého, 1893

Není o něm příliš mnoho věrohodných informací, ale jisté je, že to byl ve své době mimořádně úspěšný člověk. Jako cizinec se prosadil díky svým vůdcovským a válečným schopnostem ve slovanském prostředí. Jeho motivace byla zřejmě velmi veskrze obyčejná – ochrana vlastních obchodních zájmů. Údajně se jednalo o franckého kupce, který se v prostoru dnešní střední Evropy pohyboval a uvědomoval si nebezpečí války a konfliktů pro obchod. Z východu, dnešního Maďarska,

se do slovanského prostoru tlačili Avarové. Někdy v roce 623 až 624 vstupuje na scénu Sámó, mobilizuje jednotlivé slovanské kmeny a osobně prokazuje neobyčejnou odvahu v čele vojsk. Sámovi se podařilo Avary odrazit a stává se vůdcem kmenového svazu Slovanů. Nejde ještě o státní útvar, jak ho chápeme nyní, ale už bylo trošku nakročeno... Na několik let měla Sámova říše celkem klid, ale problémy se objevily na západě. Vládce francké říše Dagobert I. dostal zálsusk na slovanská území. V roce 631 byl ale poražen u slovanského hradiště Wogastisburgu, které se údajně nacházelo na Podbořansku. Sámova říše prosperovala zhruba dalších třicet let a postupně se po jeho smrti někdy v letech 658–661 rozpadla.

-babok-

Návrat do Prahy (690 let)

Jan Lucemburský, otec Karla IV., vybuodoval v severní Itálii panství, tzv. Lucemburskou signorii. V letech 1331–1333 zde jeho syn působil jako místodržitel.

Bitva u hradu San Felice u Modeny, 1332

V Lombardii se důvěrně seznámil s italským prostředím a intrikami. Již třetí den po příjezdu se málem stal obětí otráveného jídla. Jeho poručíkem byl Ludvík Savojský, který ho v rozhodujícím okamžiku zradil. Proti Lucemburkům se v Itálii utvořila nepřátelská liga a Karel musel čelit jejím výbojům. V rozhodující bitvě u hradu San Felice dosáhl vítězství a byl pasován na rytíře. Vzhledem k problémům v Českém království se Karel IV. na konci října 1333 rozhodl vrátit do vlasti. Jeho první zastávkou byl Zbraslavský klášter, kde již tři roky odpočívala jeho matka Eliška.

-ab-

Druhý cisterciácký klášter v Čechách (760 let)

Jeden z nejceněnějších komplexů gotické architektury ve střední Evropě se nachází v jižních Čechách. Klášter Zlatá Koruna založil z politických i náboženských důvodů roku 1263 český král Přemysl Otakar II.

Klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie

nejdříve Svatá (Trnová) Koruna, od 17. století se užívá název Zlatá Koruna. Klášter disponoval rozsáhlými pozemky, a to mu umožnilo velký rozkvět ve 14. století. Jeho sláva upadla po roce 1420, kdy byl vypleněn a poškozen husity. Část byla vypálena, proto mniši klášter na dlouhá léta opustili. Klášterní statky byly rozchváčeny česko-krumlovskými Rožmberky. V druhé polovině 17. a poté v 18. století zažil klášter opět lepší časy. Byl nákladně opravován, za posledního opata Bylanského byly upraveny interiéry v rokokovém slohu, klášterní zahrady a založena škola pro děti místních poddaných. Slibný rozvoj však zastavil dekret císaře Josefa II. Od roku 1938 byl poničený klášter opět rekonstruován a v roce 1995 prohlášen národní kulturní památkou.

Alice Brabercová

Rajský dvůr kláštera

Komplex byl vybudován na ostrohu obtékaném Vltavou. Zahnuje klášterní kostel, který je postaven jako gotická trojlodní bazilika s příčnou lodí, se starým konventem, kaplí s novým konventem a bývalý farní kostel. Během své historie klášter uchovával celou řadu relikvií, první, kterou získal, byla část z trnové koruny Ježíše Krista. Podle ní bylo pojmenováno zdejší opatství,

Morava v léno (600 let)

Po smrti Václava IV. získal Moravu Zikmund Lucemburský. Šlechta mu přísahala věrnost, ale sympatizovala s husity.

Znak Markrabství moravského

Moravská šlechta vyslala své předáky na Čáslavský sněm (1421), kde se jednohlasně přijalo hájení čtyř artikul pražských. Vznikl „moravský“ Nový Tábor založený Bedřichem ze Strážnice a Tomášem z Vizovic u Nedakonic. Zikmund a jeho zeť Albrecht Habsburský donutili moravské pány vzdát se pražských artikulů. Albrecht byl ustanoven Zikmundovým místodržícím na Moravě (1422), a na konec mu postoupil 4. 10. 1423 celou Moravu.

Alois Rula

Historia magistra vitae

Říjen 1223 (800 let)

Po smrti moravského markraběte Vladislava Jindřicha bylo potřeba opětovně stvrdit původní zakladatelskou smlouvu (zřejmě z roku 1213). Moravské město **Uničov** obdrželo od krále Přemysla Otakara I. **nejstarší známé městské privilegium** v českých zemích (den a měsíc neznámý).

Říjen 1748 (275 let)

Pro daňové účely byl vypracován tzv. **tereziánský katastr**, soupis měšťanských domů a poddanských usedlostí, včetně půdy (1748–1757). Jedná se o 3. berní rulu, v platnosti od 1. 5. 1749. Předěšlé berní ruly popisovaly pouze ornou půdu, zde byla popsána veškerá poddanská půda.

1. 10. 1938 (85 let)

Nacistické Německo začalo po Mnichovské dohodě provádět jím **vynucenou anexi československého pohraničí**, tzv. Sudet. K zabírání československého území se připojilo také Polsko a Maďarsko. Termín na postoupení území byl 10. 10. 1938. K 15. 4. 1939 byla vytvořena Říšská župa Sudety.

1. 10. 1973 (50 let)

Byl **ukončen provoz na poslední úzkorozchodné trati** na Ostravsku, mezi Bohumínem a ostravským Hrušovem. Historie tratí sahá do počátku 20. století, kdy začala jezdit koňská dráha mezi bohumínským vlakovým nádražím a nemocnicí ve Starém Bohumíně. Nově zde začaly jezdit autobusy.

2. 10. 1373 (650 let)

Karel IV. od Oty Braniborského získal **Braniborské markrabství**, které zůstalo Lucemburkům do roku 1415, kdy je Zikmund prodal Hohenzollernům. Tento akt je označován jako inkorporace. Karel IV. předal toto léno svým třem synům. V 18. století bylo nejdůležitější částí Pruského království.

Zadlužený génius (355 let)

Syn německého krejčího a české matky **Petr Jan Brandl** se narodil 24. října 1668 v Praze a pokřtěn byl v kostele sv. Václava na Malé Straně. Nejvýznamnější představitel vrcholného baroka po celý život zápasil s dluhy.

Petr Jan Brandl, 1889, kresba Jan Vilímek

Talentovaný mladík byl zosobněným uměleckého bohéma, bezstarostný hýřil, rváč a nezodpovědný člověk. Porušoval téměř všechna tehdejší společenská i profesní pravidla a jeho

život byl dramatický až do samotného konce. Vystudoval jezuitské gymnázium, malířství u Kristiána Schrödera a cítil se býti géniem. Inspiraci čerpal u starých mistrů Tiziana, Rubense či Tintoretta. Bravurně zvládal práci se světlem, byl mistrem šerosvitu. Věnoval se převážně náboženským tématům a portrétní tvorbě. Jeho díla si objednávaly velké kláštery i významné šlechtické rody. Jedním z nejslavnějších souborů jsou oltářní obrazy pro klášter v Břevnově. Díky bohatým mecenášům rychle uvykl životu na vysoké noze. V roce 1693 se oženil s Františkou Helenou Klossovou, se kterou měl tři děti. Usedlý rodinný život mu však nevyhovoval. Manželský život

Simeon s Ježíškem, kolem roku 1730

provázela nevěra a spory o finance. Vysoké honoráře většinou hned prohýřil, a tak se kvůli dluhům ocitl několikrát i ve vězení. Ač za své obrazy dostával tisíce zlatých, konec života prožil v naprosté chudobě. Zemřel 24. 9. 1735 ve věku 67 let a pohřben byl v kostele Panny Marie Na Náměti v Kutné Hoře.

-aba-

Misionář Pácalt (250 let)

V královéhradeckém kostele sv. Ducha byl pokřtěn **Karel August Pácalt**, syn nevolníků rodu Smiřických Josefa Pacaltda a jeho ženy Anny z Ruseku. Karel se narodil 7. října 1773 v obci Rusek, dnes místní část Hradce Králové.

Karel August Pácalt

Kostel založený Karlem Pácaltem, Pacaltsdorp 1988

Hrob Karla Pácalta, Pacaltsdorp

Ve Vídni se vyučil zbrojníctví. Poté odešel do Berlína studovat na misijní škole Jana Jeníka a pokračoval na institutu Davida Bogue v anglickém Gosportu. V roce 1809 odjel ve službách Londýnské misijní společnosti do Jižní Afriky. V letech 1813–1818 byl misionářem mezi hotentoty v osadě

Hoogekraal, dnes Pacaltsdorp, předměstí jihoafrického města George. Patrně jde o jediné město pojmenované po Čechovi (nepočítaje italské Monte Carlo po Karlu IV.). V roce 1813 začal budovat jednolodní kamenný kostel v osadě Hoogekraal. Dožil se chvíle, kdy se nad obcí rozezněl zvon, který si objednal

v Čechách, ale dostavby kostela už ne. Karel Pácalt zemřel 16. 11. 1818 a pohřben byl na místním hřbitově u kostela, kde působil. „Každou práci, kterou započal ve službě Boží, vykonával s celým srdcem a úspěšně.“ Vyryto na jeho náhrobku jest.

-lgs-

1453 (570 let)
Koronovace Ladislava Pohrobka
28. 10. 1453 v Praze na českého krále s rezidencí od listopadu 1454 v Budíně

1478 (545 let)
Jiří ze Žerotína
* 25. 10. 1478
† 30. 11. 1507
moravský šlechtic, spolumajitel panství Fulnek, Starý Jičín a Strážnice

1838 (185 let)
Jan Gebauer
* 8. 10. 1838
† 25. 5. 1907
český bohemista, autor předchůdce dnešních Pravidel českého pravopisu

Václav Klement (155 let)

Do rodiny Josefa Klementa a jeho ženy Anny se ve Velvarech narodil 16. října 1868 prvorozený syn, pozdější zakladatel slavné značky Laurin & Klement. Dostal jméno Václav.

Václav Klement, 1894

Když mu bylo 12, zemřela mu matka. Od 14 byl učněm v knihkupectví a při práci navštěvoval měšťanskou školu. Po vyučení pracoval v Mladé Boleslavi u knihkupce Novotného. Po jeho smrti knihkupectví odkoupil a vedl.

O jeho dalším osudu rozhodla náhoda. Jako vášnivý cyklista potřeboval opravit kolo značky *Germania*, které zakoupil (1894) u drážďanské firmy Seidl & Naumann. Jejich pobočka na česky psaný dopis odpověděla, že bude reagovat na požadavek psaný pouze německy. To Václava Klementa tak rozčílilo, že nejprve založil vlastní dílnu na opravu kol a následně je začal společně s Václavem Laurinem vyrábět pod značkou *Slavia*. Po stále narůstajícím prodeji kol začínají od roku 1899 vyrábět i motocykly a v roce 1905 zahajují výrobu automobilů. Se Škodovými závody v Plzni se spojili 1925 a 1930 byl mladoboleslavský závod přeměněn

Václav Klement a závodník Václav Vondřík, který dojel první ve francouzském Dourdanu, 1905

na samostatnou Akciovou společnost pro automobilový průmysl. Václav Klement zemřel 13. 8. 1938 v Mladé Boleslavi a byl pohřben na zdejším Starém hřbitově.

-mf-

„Radioaktivní“ František Běhounek (120 let)

Je známo, že radioaktivita není vidět, že některé její formy jsou škodlivé, a dokonce mohou i zabít... Celoživotní snaha Františka Běhouneka v této oblasti byla naopak lidem viditelná a prospěšná.

František Běhounek

Vynikající český fyzik a spisovatel se narodil 27. října 1898 v Praze. Jeho oborem byla radioaktivita a záření ve všech podobách. Založil a později také

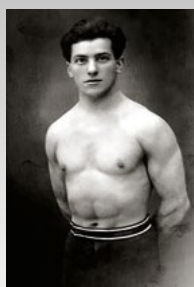

Italia přistává ve Stolpu, 1928

vedl Státní radiologický ústav (1926), který měl výrazný podíl na založení observatoře atmosférické elektřiny na Štrbském plese. Od roku 1951 vedl také Onkologický ústav v Praze. Stal se světově uznávanou vědeckou kapacitou a nositelem řady ocenění. Veřejnosti je ale nejvíce znám jako vědecký účastník posádky vzducholoďi Italia,

s níž v roce 1928 jako první Čech přeletěl severní pól. Vzducholoď vedená generálem Umbertem Nobilem při zpáteční cestě ztroskotala a po několika týdnech na ledové kře byla zachráněna sovětským ledoborcem Krasin. Celý dobrodružný příběh shrnul František Běhounek ve své knize *Trosečníci na kře ledové* (později vydáno jako *Trosečníci polárního moře*). Kromě této knihy je autorem mnoha dalších dobrodružných děl pro mládež a celé řady odborných vědeckých pojednání. Zemřel 1. ledna 1973 v Karlových Varech ve věku 75 let.

-babok-

1898
(125 let)
Bedřich Šupčík
* 22. 10. 1898
† 11. 7. 1957
český sportovní gymnasta, první československý olympijský vítěz (Paříž, 1924)

1908
(115 let)
František Douša
* 23. 10. 1908
† 15. 1. 1990
český všestranný sportovec, první čs. světový rekordman v atletice

1913
(110 let)
Karel Valdauf
* 25. 10. 1913
† 4. 7. 1982
český hudebník a skladatel, autor více než 150 písní (svižně, synkopické skladby)

Historia magistra vitae

4. 10. 1933 (90 let)

Československý horolezec **Miloš Matras** se narodil 4. 10. 1933 v Praze († 31. 5. 1970). Byl zasloužilý mistr sportu a účastník československé Expedice Peru 1970, z níž se nevrátil. V roce 1968 byl vedoucím expedice na Špicberky. Horolezci se stali i jeho dva synové, Miloš a Martin.

4. 10. 1968 (55 let)

Alexander Dubček se vrací z Moskvy. Podvolil se podmínkám, cenzura byla zpět a byly zakázány nekomunistické strany. Po srpnu 1968 Dubček ustupoval sovětskému tlaku a postupně odvolával z funkcí reformní komunisty. Jediným pozůstatkem pražského jara byla federalizace Československa.

5. 10. 2008 (15 let)

Za bílého dne byl z hotelu Olympic v Praze z kanceláře ředitele **ukraden trezor** s akciemi v nominální hodnotě až 300 milionů korun a hotovostí v různých měnách v hodnotě ve výši 1 milion korun. Jde o jednu z největších krádeží v České republice. Oba pachatelé byli dopadeni a souzeni.

6. 10. 1923 (100 let)

Byly založeny **Československé státní aerolinie**, dnes známé jako České aerolinie. Domovským letištěm bylo Letiště Praha-Kbely. Prvním ředitelem se stal Karel Huppner. První let ČSA se uskutečnil 28. 10. 1923 letounem Aero A-14. První dálkový let se uskutečnil následující den.

6. 10. 1948 (75 let)

Národní shromáždění schválilo **Zákon č. 231/1948 Sb., na ochranu lidově demokratické republiky**, který komunistickému režimu umožnil posílit pronásledování jeho kritiků a odpůrců. Zrušil prvorepublikový zákon na ochranu republiky z roku 1923.

Historia magistra vitae

13. 10. 1903 (120 let)

V Bohumíně byl zahájen provoz **parní tramvaje**, při této příležitosti byl ukončen provoz koňky. Tramvajová dráha spojovala nádraží v Novém Bohumíně se Starým Bohumínem. Původní koňspřežný provoz trval necelý rok. V roce 1915 se rozhodlo o zavedení elektrické tramvaje.

14. 10. 1918 (105 let)

Generální stávka zorganizovaná Socialistickou radou na protest proti vývozu potravin a zboží do Rakouska. K jejímu řízení byl vytvořen akční výbor, který dal stávce politický význam vyhlášením československé samostatnosti. Rakouské úřady zvládly situaci nasazením vojska.

16. 10. 1583 (440 let)

Praha se stala **sídelním městem Rudolfa II.** Spolu se dvorem přijel do Prahy Bartholomeus Spranger jako dvorní malíř, kterého Rudolf II. „zdědil“ po smrti svého otce Maxmiliána II. Zasloužil se o to, že Rudolf roku 1595 vyjmul malířství z kategorie řemesel a vzniklo malířské umění.

22. 10. 1833 (190 let)

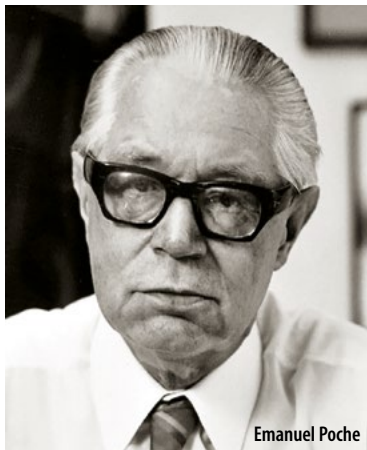
Český slovníkář, lexikograf a archivář **Josef Rank** se narodil 22. 10. 1833 ve Svatém Hubertu († 12. 1. 1912). Byl spolupracovníkem a korektorem Riegrova i Ottova slovníku. Vydal mimo jiné Kapesní slovník novinářský (1862), Čechy s mapou (1880) či Kapesní slovník světový (1890).

22. 10. 1938 (85 let)

Edvard **Beneš** po své abdikaci z úřadu prezidenta **odletěl do Londýna**, kde později sestavil exilovou vládu. Jednalo se o jeho první let. Přesídlil se svou manželkou a původně dle požadavku Chamberlainovy vlády vystupoval jen jako soukromá osoba. Měl příslibeno profesorské místo v USA.

Prahu znal jako své boty (120 let)

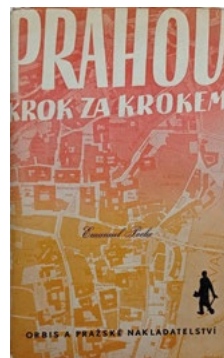
Český historik umění Emanuel Jan Karel Josef Maria Poche se již od dětství zajímal o historii, hudbu a výtvarné umění. Těmto tématům se pak věnoval po celý život.

Emanuel Poche

Narodil se 8. října 1903 v Praze do rodiny poštovního úředníka. Vyrůstal na Smíchově a Královských Vinohradech, čtvrtích s bohatou historií. Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

si zvolil studium zeměpisu, orientalistiky, českých a světových dějin a dějin umění. Mezi jeho učitele patřili Josef Pekař, F. X. Lexa, Bedřich Hrozný nebo Alois Musil. Nejdříve byl zaměstnán v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze, které jedenáct let vedl jako ředitel. Jako vědecký pracovník se stal odborníkem na umělecké řemeslo, historii Prahy, sochařské dílo M. B. Brauna, dále se věnoval českému porcelánu a gotickému zlatnictví. Je autorem mnoha odborných a populárních knih, publikoval v časopisech, byl dlouholetým členem Klubu Za starou Prahu. Mezi

Prahou krok za krokem, I. vydání 1948

jeho neznámější dílo patří průvodce Prahou krok za krokem, který podrobně mapuje všechny pražské čtvrti a památky. Dalšími významnými publikacemi jsou Umělecké památky Čech, Encyklopedie českého výtvarného umění nebo Matyáš Bernard Braun: sochař českého baroka a jeho dílna. Emanuel Poche byl třikrát ženat, z manželství s Herbertovou Masarykovou, vnučkou T. G. M., měl dceru Charlottu, ze svazku s doktorkou Libuší Uřešovou syny Martina a Emanuela. Zemřel 14. 3. 1987 v Praze a byl pochován na hřbitově Malvazinky.

-alba-

foto © Wikimedia Commons; Antikvariát Valentýnská

Spisovatel a překladatel Jaroslav Janouch (120 let)

Radostné mládí, Raná setba, Pro čest a slávu – jak lyricky zní názvy některých počinů spisovatele, redaktora a překladatele Jaroslava Janoucha. Ve své tvorbě se zaměřil především na tvorbu pro děti a mládež.

Jaroslav Janouch se narodil 22. října 1903 ve Světlé nad Sázavou. Jeho otec František přispíval pod pseudonymem Jaroslav Choltický do několika novin, časopisů i kalendářů a syn Jaroslav se vydal v otcových šlépějích. Studoval na učitelském ústavu v Kutné Hoře a na Škole vysokých studií pedagogických v Praze. Své literární prvotiny publikoval v různých časopisech a denících. V roce 1931 spoluzaložil Blok, literárněkritický časopis, do kterého svými texty přispívali Závada, Nezval, Vančura, Halas a další významní doboví autoři. Osudovým

Spisovatel, redaktor a překladatel Jaroslav Janouch v mládí

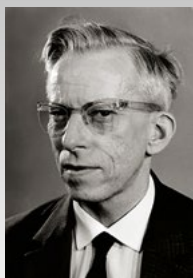
Propagátor česko-polských kulturních vztahů a popularizátor polské literatury Jaroslav Janouch v perokresbě jeho syna, ak. mal. Ladislava Janoucha, 1966

bylo Janouchovi setkání se svérázným překladatelem a nakladatelem Josefem Florianem. Z polštiny přeložil Janouch díla Zofie Kossakové, Jerzyho

Andrzejewského a několika dalších autorů. Významným překladem byli Křižáci Henryka Sienkiewicze. Za války se věnoval dětské literatuře, tehdy vznikla Janouchova neúspěšnější kniha Pro čest a slávu, popisující dobývání Brna Švédy za třicetileté války. Přeložil knihu Oliver Twist Charlese Dickense a dobrodružné příběhy zakladatele tzv. námořního románu Fredericka Marryata. Jaroslav Janouch zemřel ve věku 66 let 7. září 1970 v Praze. Byl otcem šesti dětí, jedním z jeho synů je akademický sochař Ladislav Janouch.

-namo-

foto © Wikimedia Commons

1913 (110 let)
Otto Wichterle
* 27. 10. 1913
† 18. 8. 1998
světově proslulý český vědec a vynálezce (měkké kontaktní čočky, silon)

1918 (105 let)
Václav Voska
* 21. 10. 1918
† 20. 8. 1982
český herec, interpret řady básnických a prozaických textů (rozhlas, divadlo Viola)

1923 (100 let)
Václav Ježek
* 1. 10. 1923
† 27. 8. 1995
český fotbalista, trenér, vítěz ankety nejlepší český fotbalový trenér 20. století

Noční stíhač (105 let)

Miroslav Štandera se narodil 5. října 1918 v Praze, ale dětství prožil v Dobrušce, kde vychodil základku. Po dokončení grafické školy nastoupil první zaměstnání jako typograf v místní tiskárně.

Seržant Miroslav Štandera

Miroslav Štandera v kokpitu stíhačky Hawker Hurricane 312. čs. perutě

Nastoupil do Školy leteckého do-rostu v Prostějově (1936), poté k Leteckému pluku č. 4 (1938), odloučená perutě Pardubice, a sloužil tu do oku-pace v březnu 1939. Přes Polsko ode-šel do Francie, bojoval na letounech Bloch, Morane, Curtiss a Dewoitine. Byl

sestřelen a při nouzovém přistání si po-ranil páteř. Po pádu Francie odplul do Británie a dostal se k naší 312. stíhací peruti RAF a později k 68. noční stíhací peruti. Do konce války létal jako stíhač na strojích Hawker Hurricane, Super-marine Spitfire a Bristol Beaufigther. Po

Znak 68. perutě
nočních stíhačů
RAF

válce sloužil na letišti Plzeň-Bory i v Trenčíně. Po únoru 1948 byl propuštěn z letectva a pracoval v Kovošrotu. Měl být zatčen STB, ale varován sousedem a hostin-ským odešel přes hranici a NSR do Británie. Vstoupil opět do RAF a létal tu do roku 1955. Poté se živil jako stříbrotepec, než ode-šel na odpočinek (1983) v Bavorsku. Domů se vrátil v roce 1994. Nositel bezpočtu válečných vyznamenání a Řádu Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy Miroslav Štandera zemřel ve věku 96 let 19. 2. 2014 v Plzni.

Antonín Fridrich

Skautská pošta (105 let)

Spolehlivý přenos informací, obzvláště v době revoluční, je vždy důležitý. A když nedůvěřujete stávající oficiální instituci? Zavolejte skautům. Jsou „vždy připravení“.

Pošta Českých skautů (zcižená série)

Nové Československo ještě ani nestačilo vzniknout, ale prozíravý sta-rost Junáka Josef Rössler-Ořovský předjednal s představiteli Národního výboru zapojení skautů do dozorcí, strážní a doručovací služby. Obavy z bojkotu poštovních úředníků loajál-ních hroutícímu se Rakousku-Uhersku byly možná na místě. Inzerát nebo spí-še oznámení náčelníka Junáka Anto-nína Svojsíka, které bylo publikováno odpoledne 28. října 1918, povolávalo

Zakladatel českého skautingu A. B. Svojsík

pražské skauty do akce. Od druhého dne se po městě zhruba stovka mla-dých mužů a žen pohybovala v roli pošťáků pěšky, na kole nebo pomocí bezplatných jízdenek tramvají. Kromě

spolehlivého předávání písemnosti mezi Národním výborem a novými úřady část z nich vykonávala nepřetr-žitou strážní službu na důležitých mís-tech. Písemné zásilky byly opatřeny speciálním razítkem, podpisem kurýra a známkou, která byla v podstatě první československou známkou v poštov-ním styku a první známkou na světě se skautskou tematikou. K tomuto úče-lu byly urychleně vytištěny poštovní známky v hodnotách 10 a 20 haléřů s českým lvem a textem „Pošta českých skautů ve službách národní vlády“. Zajímavostí je, že v průběhu akce skauti přešli v kontaktu mezi sebou z obvyk-lého vykání na tykání. Skautská pošta fungovala do 25. listopadu 1918, kdy ji opět nahradila běžná pošta.

-babok-

1923
(100 let)
Libuše Hynková
* 28. 10. 1923
† 6. 1. 2012
česká
choreografka,
pedagožka,
folkloristka
a etnografka

1933
(90 let)
Karel Hála
* 2. 10. 1933
† 6. 7. 2008
český zpěvák,
jeden z nejlepších
českých swingařů
2. poloviny
20. století

1968
(55 let)
Jana Novotná
* 2. 10. 1968
† 19. 11. 2017
česká tenistka,
světová jednička
ve čtyřhře,
2x stříbro z OH

Historia magistra vitae

24. 10. 1648 (375 let)

Byl podepsán tzv. **vestfálský mír**, kterým skončila třicetiletá válka a též osmdesátiletá válka. Jedná se o dvě smlouvy – Münsterskou a Osnabrückou. Strany dohody byly Svatá říše římská, Francouzské království, Španělská monarchie, Spojené provincie nizozemské a Švédská říše.

25. 10. 1948 (75 let)

V komunistickém Československu byl přijat zákon, na jehož základě byly zřizovány tábory nucené práce. **Zákon č. 247/1948 Sb. o tábo-rech nucené práce** umožňoval posílat kohokoliv do TNP, a to bez soudu, pouze rozhodnutím tříčlenné komise jmenované krajským národním výborem.

27. 10. 1968 (55 let)

Národní shromáždění schválilo **Ústavní zákon o československé federaci** (zákon č. 143/1968 Sb.). Tímto zákonem se jednotná Československá socialistická republika změnila na federaci. K 1. 1. 1969 vznikly Česká socia-listická republika a Slovenská socialistická republika.

28. 10. 1923 (100 let)

První let nově vzniklých **Československých aerolinií**, v den 5. výročí vzniku Československa, se uskutečnil letounem Aero A-14. Jednalo se pouze o symbolický oblet letiš-tě. Následující den se uskuteč-nily první dálkové protisměrné lety mezi Prahou a Bratislavou (320 km, 3 hodiny).

28. 10. 1988 (35 let)

Rozhodnutím vlády byl tento významný den opět **prohlá-šen státním svátkem** (jako Den znárodnění byl slaven po druhé světové válce do roku 1951). V Praze a dalších místech republiky se konala shromáždě-ní na počest 70. výročí vzniku ČSR, která vyzněla odmítavě ke komunistickému režimu.

Navštivte Škoda Muzeum a výrobní závody Škoda Auto v Mladé Boleslavi a seznamte se s fascinující historií společnosti Škoda Auto sahající až do roku 1895.

Individuální prohlídka je možná kdykoliv v rámci otevírací doby. Prohlídku s průvodcem a exkurzi do výrobních provozů Škoda Auto si rezervujte předem na muzeum.skoda-auto.cz/prohlidky
Otevřeno je denně od 9.00 do 17.00.

Prohlídku muzea je možné spojit s návštěvou **Rodného domu Ferdinanda Porscheho** ve Vratislavicích nad Nisou v rámci kombinovaného vstupného.

Škoda Muzeum

tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav
tel. +420 326 832 038, muzeum@skoda-auto.cz
muzeum.skoda-auto.cz

  @skodamuzeum

SKODA Muzeum

Ivan Mládek

Rodinná hudební komedie

MOČÁL STORY

Hrají: R. Coufalová, B. Munzarová,
I. Pazderková, M. Tomešová, F. Hořejš,
M. Písařík, F. Slováček jr., M. Sobotka

Premiéra
listopad
2023

**HUDEBNÍ
DIVADLO**
KARLÍN
malá scéna

Prima

BLESK

kdykde

RPM

DERMACOL
PRAHA

Mojksp.net

sodastream

VINARSTVÍ
VAJBAR

V Brdech na vás čeká nový Dům přírody

Najdete ho v areálu loveckého zámku Tři Trubky. Nabízí interaktivní expozici, která představuje chráněnou krajinnou oblast Brdy jako ostrov horské přírody uprostřed Čech.

Dům přírody Brd je v areálu zámku Tři Trubky

Vnitřní expozice Domu přírody Brd

Expozice je rozdělena celkem do čtyř kapitol. Návštěvníky jimi provedou dva maskoti, na které narazí hned u vchodu – brdský mravenec a mytická legenda zdejších hvozdů, dobrý duch Fabián. S výstavbou Domu přírody Brd se opravila i vnější část zámku Tři Trubky, který nechal vystavět Jeroným Colloredo-Mannsfeld na konci 19. století. Po vzniku vojenského prostoru zámek sloužil k reprezentativním účelům a krátce zde pobývali i naši bývalí prezidenti Tomáš Garrigue Masaryk a Eduard Beneš. Od roku 2014 je kulturní památkou. Dům přírody Brd je už desátým moderním návštěvnickým

střediskem v chráněných krajinných oblastech. Ta ukazují, jak je naše příroda rozmanitá a co je potřeba dělat, aby taková zůstala i v budoucnu. Na Tři Trubky se návštěvníci dostanou po cyklotrasách 2252 a 8190 a také po zcela nové dvoukilometrové turistické stezce od parkoviště ve Strašicích podél toku Klabavy až k loveckému zámku.

O domech přírody se více dozvíte na webové adrese domyprirody.cz.

nature.cz

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Kostelec nad Černými lesy

Město leží ve Středočeském kraji, přibližně 30 km východně od Prahy.

Zámek v Kostelci nad Černými lesy

Dle pověsti se na vzniku Kostelce podílel sv. Vojtěch v 10. století. V roce 1489 byla ves povýšena na městečko a dostala práva konání trhů a provozování řemesel.

Historické jádro města je pro své architektonické kvality prohlášeno MK ČR památkovou zónou (kostel sv. Andělů strážných, renesanční zámek s kaplí, Muzeum hrncířství, pivovar atd.).

Každým rokem se tu koncem května konají tradiční keramické trhy. Okolí města je vyhledávanou rekreační oblastí.

www.kostelecnd.cz

foto © Bohumil Fišer

foto © Ing. Jiří Fišer 2005

Podzimní nabídka Českého muzea stříbra v Kutné Hoře

Kutnohorské muzeum si pro své návštěvníky připravilo i na závěr sezony mnoho zajímavého.

Nejnávštěvovanější atrakcí našeho muzea je středověké důlní dílo, které se nachází v blízkosti sídla muzea středověkého Hrádku. Návštěvníci se obléknou do perkytlí, dostanou přilby se světly a vydají se na cestu po dějinách dolování a zpracování stříbra v Kutné Hoře až do hloubky 300 m.

Kromě návštěvy dolu nabízejí prohlídku budovy Hrádku s jeho expozicemi a několika zajímavými výstavami. Do 29. října zde uvidíte jedinečnou výstavu věnovanou neolitickému sídlu v Bylanech u Kutné Hory, prezentující unikátní archeologické nálezy, tajemné kruhové stavby, tzv. rondely, a představující život nejstarších zemědělců. Výstava shrnuje aktuální poznatky, přináší i pozvánku do archeologického virtuálního muzea, kde naleznete řadu rekonstrukcí. V listopadu nabídneme výstavu obrazů a fotografií Bezčasí našich krajin, která potrvá do 26. listopadu. V patře Hrádku budou v průběhu října

Kamenný dům

k vidění dvě výstavy, a to medailérská výstava s názvem Kutná Hora v kovu ražená a od 28. října výstava nejnovějších přírůstků pod názvem Co nového v muzeu?.

České muzeum stříbra spravuje i další architektonicky mimořádně cenný dům – a tím je Kamenný dům na Václavském náměstí. Najedete v něm expozice věnované dějinám města a jagellonské architektuře a také

výstavu nazvanou Kutnohorský odborný Jandův závod, plynmistr a motocykly, která končí 30. listopadu. Ta se věnuje místnímu Jandovu odbornému závodu, který byl dodavatelem šicích strojů, gramofonů, jízdních kol atd. Janda se spolu se svým švagrem plynmistrem panem Pánkem věnovali cyklistice, jízdním kolům, motocyklům a automobilům. Autorem výstavy je pravuk pana Pánka Michal Cetkovský, který montuje motorky dodnes. V letošním roce jsme do Kamenného domu znovu

Hrádek

Bylany

Zít přívětivě semestru | Life of the first farmers

Brázdě Václavské náměstí | Kutná Hora | 28. října 2023 v 17:00 hodin

České muzeum stříbra | Kutná Hora

28. října 2023

www.cms-kh.cz

nainstalovali expozici cechů, která obsahuje unikátní cechovní předměty a prezentuje podobu organizace řemesel slovem i obrazem až do poloviny 19. století. Návštěvní sezona končí 30. listopadu.

Při návštěvě dolu doporučujeme rezervaci prohlídek.

České muzeum stříbra, p. o.
Barborská 28, 284 01 Kutná Hora
tel.: + 420 327 512 159
mobil: + 420 733 420 366
www.cms-kh.cz

Zveme vás na Týden turistických informačních center ČR,

který oživí závěr října ve všech krajích

Téměř 230 turistických informačních center zviditelní svou činnost a zapojí se do celorepublikové akce pro propagaci směrem k veřejnosti. Programy jsou pestré a různorodé, návštěvníci si přijdou na své v každém kraji. Letošní oslavy TIC proběhnou v týdnu od 23. do 29. října 2023. Již počtvrté je pořádá A.T.I.C. ČR a její turistická informační centra.

Oslavte s námi

TÝDEN TURISTICKÝCH INFORMAČNÍCH CENTER

pořádaný v návaznosti na Světový den pro rozvoj informací

Akce se koná při **Světovém dni rozvoje informací**, který vyhlásilo OSN v roce 1972 a připadá na 24. října. **Asociace turistických informačních center ČR** se rozhodla s tímto významným dnem podpořit propagaci svých členů a oznámila v týdnu **od 23. do 29. října 2023 oslavy**, které mají připomenout důležitost získávání a šíření informací. Jednotlivé programy pro veřejnost a podobu oslav zajišťují zapojená turistická informační centra.

A kreativité se meze nekladou. Kromě drobností od A.T.I.C. ČR (k dostání na členských TIC asociace) budou pracovníci rozdávat také úsměvy, kvízy, uspořádají prohlídky, zábavu a dílničky pro děti nebo ochutnávky regionálních produktů.

Dále se návštěvníci mohou těšit na **interaktivní prohlídky, vyzkoušení nových aplikací v telefonu, zapůjčení si sportovního náčiní**

zdarma či se slevou. V Karlovarském i Libereckém kraji **ička spojila své síly a návštěvníci mohou putovat po infocentrech**, jinde pracovníci představí rozsah poskytovaných služeb. Většina infocenter nabídne zpestření pro děti, třeba i hledání truhlice s pokladem nebo večerní komentované prohlídky.

Nezapomínejme ani na oslavy k 28. říjnu, kdy si připomínáme Den vzniku samostatného československého státu. Nejedno TIC v tomto dni ozvláští návštěvníkům sobotní program.

Cílem celé akce je nejen zpestření návštěvy infocentra, ale má zejména **zdůraznit důležitost fungování TIC** i v dnešní digitální době, ukázat různorodou práci zaměstnanců a zviditelnit sjednocení infocenter napříč republikou, a to i skrze ochrannou známku – bílé íčko v zeleném poli.

V příštím roce bude A.T.I.C. ČR s pátým ročníkem Týdne TIC oslavovat také 30 let od svého vzniku. Sběratelé se mohou těšit na vydání suvenýru k tomuto výročí. Všechny zveme k návštěvě turistických informačních center a děkujeme pracovníkům za přípravu nápaditých programů.

Turistické informační centrum – to je první krok na vašich cestách.

Přehled a program zapojených TIC na www.aticcr.cz

DĚTI, ČTETE?!

14. ročník literárního festivalu Děti, čtete?! zářím neskončil, naopak pokračuje čile dál. Kde všude nás můžete potkat?

4. 10. Knihkupectví ZASTÁVKA (PLZEŇ)

16:30 **Hadi a lidi** – kolážový workshop s Lucíí Šťastnou

17:30 **Rekrut 244** – autorské čtení & beseda s Františkem Tichým

5. 10. Knihkupectví JAKUBA DEMLA (TŘEBÍČ)

18:00 **Sesterstvo** – autorské čtení & beseda s Lucíí Hlavinkovou

7. 10. DIVADLO POLÁRKA (BRNO)

10:30 **Gorila a já** – divadelní představení divadla Polárka podle knihy Fridy Nilsson

14:00 **Tma** – kreativní workshop s Toy_Box

15:30 **Gorila a já** – divadelní představení divadla Polárka podle knihy Fridy Nilsson

17:00 **Hrnečku, vař!** – komiksový workshop s Kateřinou Čupovou

12. 10. Kino METRO 70 (PROSTĚJOV)

16:30 **Ruka. Kompletní průvodce** – beseda s Magdou Gargulákovou

18:00 **Hrnečku, vař!** – komiksový workshop s Kateřinou Čupovou

13. 10. Knihkupectví a antikvariát FRYČ (LIBEREC)

16:30 **Opi** – výtvarný workshop Evy Horské

18:00 **Mraveniště knih** – seminář (nejen) pro rodiče od Mravenčí chůvy

15. 10. CENTRUM ČESKÉ DĚTSKÉ KNIHY (PRAHA)

14:00 **Každý (se) počítá** – setkání s norskou výtvarnicí Kristin Roskifte

16:00 **Kristin Roskifte: Každý (se) počítá** – seminář pro odbornou veřejnost o knize a autorčině tvorbě

ZAPOJTE SE!

Čtenářská štafeta s The Píp Pap Pop
Ilustrátorská výzva s Bábou Bedlou
Literární soutěž pro mládež na téma „Legenda o Svižnohovi“

Pořádá Knižní stezka k dětem z.s.
Produkce & kontakt pro média
Alenka Stowasserová
e-mail: produkce@meander.cz
mobil: +420721167342
www.detictete.cz + @detictete

Kamenná poustevna

Najdete ji v lese u Drahenického Málkova na mystické plošině poseté balvany. Kamenná stavba i vztyčené menhiry jsou nejspíš z 19. století.

Malá stavba stojí na půl metru vysoké čtvercové terase z vyskládaných plochých kamenů. Pod terasovitě složenými balvany je něco jako krypta. Původní teorie, že jde o megalitickou stavbu, je lichá. Autorem díla bude nejspíš někdejší majitel panství Hartman z Klarsteina. Ve známost vstoupil jako budovatel různých kamenných chodníků a jeskyní, aby dodal krajině tajemně romantický ráz.

-lgs-

foto © CzechTourism

Ukrytý skvost Jindřichova Hradce – Krafferova zahrada

Přijďte si užít podzimních krás tohoto malého kouzelného města a rozloučit se s létem s úsměvem na tváři. Navštívit až do konce října můžete většinu běžně přístupných památek. Jednu ale ještě možná neznáte – Krafferovu zahradu.

Krafferova zahrada, romantické zákoutí města s příběhem

Krafferova zahrada je inspirativním místem, kterým kráčí historie. Je v něm skryta nádherná barokní zahrada, prvorepublikové zahradnictví i otisk minulého režimu. Pojďte tento příběh objevovat s námi. Krafferova zahrada je poslední velkou zahradou v historickém centru Jindřichova Hradce. Její minulost je naprosto fantastická. Byla zřízena pro hraběnku Isabellu Černínovou

v roce 1758. Po velkém požáru města v roce 1801 byla zahrada zničena a už nikdy nebyla obnovena. V polovině 19. století ji získal Ignác Kraffer a jeho rodina zde provozovala vyhlášené zahradnictví, které nabízelo na svou dobu fantastický sortiment rostlin. Druhá polovina 20. století znamenala pro Krafferovu zahradu období úpadku a totální devastace areálu.

Krafferova zahrada, vstupte a dívejte se

Dechberoucí panorama města

Hlavní motivací spolku Krafferova zahrada, z.s., je zahradu zachránit. Postupně tak vzniká místo, kde se setkávají a prolínají jednotlivé zahradnické obory. Pěstují se zde květiny k řezu a trvalky. V místním květinářství si můžete objednat čerstvě natrhanou kyticí a prostor dostávají i rozmanité kulturní a environmentální aktivity. Každý si sem může přijít odpočinout, pobavit se nebo uspořádat rodinnou oslavu. Zahrada je klidným místem uprostřed rušného města.

Otevřeno je vždy, když jsou vrata dokořán. Přijďte načerpat energii, toto místo vás pohladí po duši.

Infocentrum Jindřichův Hradec
infocentrum.jh.cz

Vydejte se po stopách Zbirožského puchýře

Už dvanáct let připravujeme každý rok nové trasy a jsme moc rádi, že turisty Zbirožský puchýř stále baví. Počty účastníků jsou vždy kolem 400 a o popularitě svědčí i zápisy v Pamětní knize.

Že jste ještě na Zbirožském puchýři nebyli? Nebo vám to letos zkrátka nevyšlo? Nevadí. Pokud se vydáte do Zbiroha na rozhraní Křivoklátska a Brd, můžete si letošní dlouhou trasu projít po vlastní ose. Zbirožsko disponuje nádhernou přírodou, a pokud vyjde slunečné podzimní počasí, užijete si krásný den. A kam se vydal Puchýř letos? Křížem krážem po lesních cestách k Biskoupecké rozhledně.

Popis trasy: Vyrážíme od muzea po zelené, která nás vede kolem kostela sv. Mikuláše. Farní kostel je jako gotický doložen již r. 1364. Barokně byl podstatně přestavěn r. 1716 a opravován v letech 1883 a 1921. Stavba má loď na půdorysu kříže, užší obdélný presbytář a hranolovou věž po jeho severní straně. Vnitřní zařízení je převážně novogotické z r. 1883. Trasa vede přes skálu, Vlčí Jámou, okolo františkovské studánky až na nejvyšší vrchol Zbiroha – Světovinu, který je vysoký 560 m n. m. Z vrcholu je výhled na okolní krajinu. Kdysi se na Světovině nacházelo pohanské pohřebiště. Následuje krátký, ale náročný sestup a pokračujeme stále po zelené TZ až k chatám pod Drahoňovým

Újezdem. Zde se od zelené TZ odpojíme a pokračujeme po hlavní cestě přes potok ke koupališti. Za koupalištěm v ostré zatáčce odbočíme doleva a jdeme po cestě mezi chatami, okolo pole a pak lesem až na koupaliště v Sebečicích. Abychom došli k rozhledně v Biskoupkách, odbočíme po modré TZ doprava a jdeme přes návěs, okolo statku a mezi poli (stále po modré TZ) až na křižovatku ve tvaru kříže, kde se vydáme doprava po polní cestě. Ta nás zavede až k Biskoupecké rozhledně. Třináctimetrová železná „trojnožka“ byla na okraji obce Biskoupykky vztyčena v roce 2019. Jedná se

o vyřazenou konstrukci z majetku hasičského záchranného sboru. Na novém stanovišti plní kromě funkce rozhledny pro turisty i funkci protipožární pozorovatelný a má sloužit k výcviku hasičů.

Po zdolání rozhledny trasa pokračuje doleva přes návěs v Biskoupkách, kde je možné občerstvit se v restauraci Selský dvůr. Z Biskoupek se vydáme doprava po silnici zpět do Sebečic a přes návěs opět ke koupališti, kde se napojíme na modrou TZ. Cesta vede krásnými lesy až do Chotětína. Tam před kapličkou doleva a jdeme po červené TZ do kopce mezi domy, okolo chat, stále po cestě až na Švabín, kde přejdeme silnici k restauraci Lesanka, kde je opět možnost se občerstvit, a pokračujeme po červené až do Zbiroha.

Těšíme se na vás...

Městské muzeum a Muzeum J. V. Sládka
tel.: +420 373 749 538
e-mail: muzeum@zbiroh.cz
www.zbiroh.cz

PAMÁTNÍK TEREZÍN

národní kulturní památka

otevřeno celoročně
www.pamatnik-terezin.cz

s infocentry v Karlovarském kraji (Františkovy Lázně, Karlovy Vary, Jáchymov, Chodov, Aš) si pro vás připravilo speciální soutěž. Navštivte alespoň

Mariánské Lázně. Seznamte se... ... s křehkou krásou podzimu

Plánujete podzimní prázdniny, zajímavý výlet nebo chcete jen načerpat energii před blížící se zimou? Přijďte do Mariánských Lázní. V říjnu vás okouzlí podzimní barvy všudypřítomných stromů, keřů a květin, stihnete ještě Zpívající fontánu a nasajete vůni štrúdlu na lázeňské kolonádě. Navíc si můžete zasoutěžit v rámci Týdne turistických informačních center.

V Mariánských Lázních v říjnu sezona nekončí. Až do prosince si můžete vybírat z nabídky **komentovaných prohlídek** a seznámit se s historií města, slavnými návštěvníky, lázeňskými prameny či milostnými setkáními, nebo jen tak bloumat po **Stezce spisovatelů**, čerpat inspiraci a poznávat místa, po kterých chodili hosté už dvě stě let před vámi.

Po celý rok jsou pro vás připraveny stezky pro děti různého věku, které po vyluštění křížovky získají v infocentru malý dárek s našimi maskoty **Rudou a Karolínou**.

Sklizeň jablek a konec sezony si Mariánské Lázně připomínají **Lázeňským festivalem jablek**. Vůně skořice zaplní kolonádu a vy můžete ochutnat jablečné speciality a dozvědět se zajímavosti z ovocnářství. Připraveny jsou řemeslné dílny pro děti i dospělé, jarmark a výstava ovoce. Celý festival podbarvuje hudební produkce Zpívající fontány i přizvaných kapel.

V termínu **od 23. do 29. října** probíhá u příležitosti Světového dne rozvoje informací (24. října)

Týden turistických informačních center. Infocentrum v Mariánských Lázních ve spolupráci

Vizitka „Týden TIC v Karlovarském kraji“

tři zapojená infocentra, splňte jednoduchý úkol, získáte razítko a vyhraďte speciální absolventskou turistickou vizitku **„Týden TIC v Karlovarském kraji“**.

Všechny akce a podrobný program najdete vždy v kalendáři akcí na stránkách města <https://www.marianskelazne.cz/kalendar/>.

 VISIT
MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

 AT.I.C.
ČESKÉ REPUBLIKY

Karlovarský kraj
Žijeme regionem

Turistické informační centrum Mariánské Lázně
mobil: +420 777 338 865
e-mail: info@marianskelazne.cz
www.marianskelazne.cz

Proč se to říká

Asi polovina lidí u nás věří na pověry. Nejpověřivější jsou lidé ze severní Moravy, jižní Moravy a Prahy. Nejméně pověřiví jsou v Karlovarském kraji. I když celá řada pověr zanikla, některé máme hluboko pod kůží dodnes.

Naši předkové věřili, že **rozbité zrcadlo** má magickou moc (Sněhurka), znamená sedm let smůly. Proč, protože má v sobě části naší duše. Podobně věřili indiáni, že fotografie jim kradou duši. Duše se ale našťástí každých sedm let obnoví, a po sedmi letech tedy končí i smolné období za rozbité zrcadlo.

Od gotiky **černá kočka** nosí smůlu a je věrnou pomocnicí ďábla. Lidé věřili, že černé kočky způsobují černou smrt – mor, proto je nemilosrdně vybíjeli. O dvě století později v čase vrcholné hysterie proti čarodějnictví se černé kočky s čarodějnicemi dostaly také do Ameriky a do čarodějnických procesů v Salem.

Projít pod žebříkem je smolná věc a vznikla díky silnému významu čísla tři v křesťanství – Nejvyšší trojice (Otec, Syn a Duch svatý). Protože se jedná o trojici svatou, svaté bylo i číslo tři. Žebřík opřený o zeď tvoří se zdí a zemí trojúhelník. Projít tedy pod ním je porušení trojice, rouhání, a to nosí smůlu.

Nešťastná třináctka, co nosí smůlu. Předně za to může Jidáš škariotský, co zradil Krista a byl 13. hostem během novozákonní Poslední večeře.

Druhým, co za to může, je Istimy vi-kingský bůh Loki, který uvrhl svět do chaosu, když jako 13. host přijel na božskou večerní oslavu a trikem donutil jednoho z hostů zabít šípem boha dobra a míru. Poslední, co za to mohou, jsou templáři se „svým osudným pátkem“ 13. října 1307, kdy byli vražděni po stovkách Filipem Sličným, neb mu už nechtěli půjčovat, když nevracel. Nu a proto v Praze také nejezdí tramvaj číslo 13.

Ostatně Jidáš může i za pověru, že **vyšypat sůl** znamená mít smůlu. Na obraze Leonarda da Vinciho Poslední večeře je Jidáš vyobrazen, jak loktem převrátil slánku na stole. Co přišlo, už víte. Je však dobré vědět, že existuje protilék: Jakmile rozsypete sůl, hodte špetku přes levé rameno, oslepíte ďábla a zažehnáte smůlu.

Nejen strachem živ je člověk. Máme i dobré pověry, například **když padá hvězda, něco si pře-jte**. Podle Ptolemaia museli bohové, pokud chtěli dohlížet na lidstvo, čas od času otevřít tu část oblohy, co dělí pozemské nebe od božské sféry. Tak se

stalo, že v tomto okamžiku hvězdy pronikly touto bariérou. Proto když vidíte na noční obloze padat hvězdu, znamená to, že bohové se dívají a naslouchají. Proto si něco přejte.

Šance najít čtyřlístek je 1:10000, jsou vzácné, proto vlastnit **čtyřlístek nosí štěstí**. Začalo to u Evy z žebra Adama stvořené. Když se domákla, že pošupajdí z ráje, vzala si čtyřlístek na cestu, aby jí připomínal Rajskou zahradu. Tak se stal čtyřlístek symbolem štěstí.

Prapředci Němců věřili, že **zaklepat na dřevo**, třeba na šuple, kde podle nich ze stromů dál zůstávali dobří duchové, duchy probudí, a my je tak zavoláme na svou ochranu a pro štěstí. Proto ťuk, ťuk, ťuk na dřevo.

Luděk Sládek

foto © Luděk Sládek, kresba Artuša Ščehner

NEJ České republiky

Je tu další díl seriálu pro rok 2023, který přináší poznání málo známého. Odměnou řešitelům je dárkový kupon na nákup v e-shopu CYKLOKNIHY.cz.

1. Nejstarší jeskynní kresba je...

- a) v jeskyni Na Špičáku
- b) v jeskyni Býčí skála v Moravském krasu
- c) v Kateřinské jeskyni v Moravském krasu

2. Nejstarší a největší skanzen je...

- a) v Rožnově pod Radhoštěm
- b) Muzeum v přírodě Vysočina
- c) Muzeum v přírodě Zubrnice

3. Nejstarší rotunda je...

- a) sv. Martina na Vyšehradě
- b) sv. Václava na Vranově
- c) na hradišti Budeč

4. Nejvýše položený hrad je...

- a) Kunžvart
- b) na Stožecké skále
- c) Vítkův Kámen (Vítkův Hrádek)

5. Největší sluneční hodiny jsou...

- a) u Bezděrova, Krašov
- b) v Prachaticích
- c) v Třešti

6. Nejstarší dochovaný kamenný hrad je...

- a) Přimda
- b) Roudnice nad Labem
- c) Strakonice

7. Nejdelší nákladní lanová dráha je...

- a) Bílka – Milešovka
- b) Brno – Obřany
- c) Černý Důl – Kunčice nad Labem

Své odpovědi nám pošlete do 15. října z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od redakce dárkový kupon v hodnotě 100 Kč na nákup v e-shopu **CYKLOKNIHY.cz**.

Palác Liebieg

Liberecká historie je bohatá na cenné památky i veleúspěšné podnikatele

Liberec se pyšní mnoha zajímavými stavbami, které jsou nejen krásné na pohled, ale jejich zdi navíc ukrývají i kus napínavé historie. Pojďte se s námi podívat na příběhy několika z nich...

Liebiegova vila

Rodný dům F. Porscheho

V samém srdci města najdete například **Palác Liebieg**. Nádherná budova ve stylu severoitalské renesance patřila Johannu Liebiegovi mladšímu a díky svému půvabu i výhodné poloze byla také poměrně dlouhý čas reprezentativním sídlem Oblastní galerie Liberec. Když už její prostory přestaly rozsáhlým galerijním sbírkám vyhovovat, přesídlila galerie do sousedství Severočeského muzea, kde se ponořila do budovy bývalých lázní, a palác na čas osiřel. Po důkladné rekonstrukci, která po zásluze získala hlavní cenu v prestižní Soutěži Karla Hubáčka, se Palác Liebieg nadechl k novému životu. Nyní tu sídlí Komunitní středisko Kontakt s pestrou paletou služeb a činností pro všechny obyvatele. Další honosnou stavbou, která

je opět těsně spjata s proslulým rodem libereckých textilních baronů, je **Liebiegova vila**. Její majitel, Theodor Liebieg mladší, se navždy zapsal do historie jako milovník techniky a dobrodruh. Díky jeho vášni pro novinky se právě libereckými ulicemi projížděl tehdy nevídaný div techniky – automobil, který svému majiteli získal četná prvenství (Benz Victoria byl první vůz v Čechách, Theodor získal první řídičský průkaz a podnikl první dálkovou jízdu na světě). Také další liberecký (vratislavický) rodák Ferdinand Porsche se zapsal do historie automobilismu. Konstruktor lidového vozu Volkswagen, později známého jako VW Brouk, spatřil světlo světa roku 1875 ve Vratislavicích. **Rodný dům Ferdinanda Porscheho** dnes slouží

jako menší muzeum, které vás v moderně pojatých expozicích vtáhne do interaktivního poznávání světa techniky, technologií i bohaté historie a budoucnosti mobility. Dalším úspěšným rodákem a podnikatelem byl Ignaz Ginzkey, zakladatel světoznámé továrny na koberce i vratislavického pivovaru. Do úspěšného textilního podnikání se později zapojili také jeho synové. Právě Ginzkeyova továrna ve Vratislavicích nad Nisou vyrobila tehdy největší ručně vázaný koberec na světě (o rozměrech 16,20 x 25,45 m) pro newyorský hotel Waldorf Astoria. Bývalou slávu textilního impéria připomíná nejen **Zauhlovací a vodárenská věž** fabriky, která se stala kulturní památkou, ale třeba také zdejší knihovna, symbolicky pojmenovaná **IGI Vratislavice** (právě po Ignazi Ginzkeym). Uvnitř

Historický koberec – IGI Vratislavice

této budovy je zavěšen další historický koberec, tenhle byl ručně vyvázaný k 70. narozeninám Willyho Ginzkeye, Ignazova syna. Ani tenhle koberec rozhodně není žádným drobečkem. Na výšku měří 5 metrů, obsahuje neuvěřitelných 127 barevných odstínů a zobrazuje nejen vznik vratislavické továrny, ale i nejdůležitější světová odbytí firmy. Vydejte se do Liberce za slavnou historií. Těšíme se na vaši návštěvu!

Visit[^]Liberec

Visit[^]Liberec
www.visitliberec.eu

Různé tváře školky u přehrady

Až do 10. října si můžete ve výstavním pavilonu jabloneckého Eurocentra každý všední den prohlédnout výstavu návrhů z architektonické soutěže Mateřská škola U Přehrady.

Statutární město Jablonec nad Nisou vyhlásilo otevřenou architektonickou soutěž na novostavbu školky včetně zahrady letos v březnu. Záměr je zařazený do ITI a k financování stavby chce Jablonec využít prostředky z 20. výzvy IROP – mateřské školy. Do konce roku 2024 by měla být hotová projektová dokumentace, realizace projektu v odhadnuté ceně 120 mil. korun by měla proběhnout v letech 2025–2026.

JABLONEC
NAD
NISOU

www.mestojablonec.cz

Atraktivní Hostinné

Přestože Hostinné patří spíše k menším městům v Podkrkonoší, má rozhodně co nabídnout. Malebné město leží na soutoku řeky Labe a říčky Čistá a jeho dlouhá a leckdy i pohnutá historie sahá až do 2. pol. 13. století.

Na náměstí uvidíte morový sloup a dominantní radniční věž s obry, na kterou lze po domluvě v informačním centru i vystoupat. Dalším možným cílem je františkánský klášter, ve kterém je stálá expozice o historii města v městském muzeu a galerii antického umění s odlitky antických soch. Za zmínku stojí i kostel Nejsvětější Trojice s děkanstvím zdobeným renesančními sgrafity a křížovou cestou po obvodu kostelní zdi.

Pro menší badatele je připravena hra „Putování královstvím obrů“, pro ty větší

„Hostinné – tajemné město středověku“. Při plnění úkolů jistě objevíte spoustu zajímavých míst.

Městem prochází Labská cyklostezka. Pro ty, kteří si chtějí nacvičit rovnováhu a dovednosti na kolech, je připravena jedinečná dráha pumptrack. V městském parku a dalších odpočinkových zónách města jsou instalované také workout prvky.

A ti, kteří se raději toulají přírodou, si mohou vybrat z několika okružních tras po okolí Hostinného nebo naučnou Mravenčí stezku s neodolatelnými panoramaty Krkonoš.

Přijďte se sami přesvědčit.

www.hostinne.info

Víkend Křišťálového údolí 14.–15. října 2023

Dny otevřených dveří a doprovodný program ve sklárnách, ateliérech, dílnách, muzeích a uměleckých školách v celém Libereckém kraji – to bude další ročník oblíbené akce.

Již v předvečer Víkendu (v pátek 13. října) se návštěvníkům poprvé představí sklářská stezka v Brništi, celou akci doprovodí i divadelní představení. Zahájit víkend tak můžete v této malebné obci na pomezí Máchova kraje a Lužických hor.

O Víkendu samotném se návštěvníkům letos vůbec poprvé otevře družstvo umělecké výroby Granát v Turnově (14. 10.) nebo skvělá Ulička řemesel na turnovském náměstí. Speciální program si připravila i muzea, střední uměleckopřmyslové školy a samotní výrobci. V Poniklé tak můžete zažít výjimečné večerní prohlídky s petrolejovými lampami přímo ve výrobě perličkových vánočních ozdob.

Pozvání do Křišťálového údolí

Znáte huť Jiřího Pačinka? Vydejte se do Kunratic u Cvikova. V sobotu 14. října zde proběhnou i komentované prohlídky na výstavě původem brazilského umělce Ricarda Hoineffa v přilehlém Křišťálovém chrámu.

Veřejnosti se otevřou i velké podniky v Novém Boru (Crystalex) nebo Kamenickém Šenově (Preciosa Lustry), letos v neděli 15. října.

Na Jablonce je připraven program v Kittlově domě (více menších umělců a tvůrců v prostorách této skvěle zrestaurované památky představí svoje řemeslo nad kahany). Těšit se i Muzeum skla a bižuterie v Jablonci n. N., kde 14. 10. proběhne křest dobrodružně-pohádkové

knížky *Z ohně a písku* od Lucie Magašvári, kde hlavní roli hraje umění sklářů.

Novinkou letošního ročníku je trošku skrytý ateliér manželů Vágnerových v Chotyni u Hrádku nad Nisou.

Celkem můžete navštívit téměř 50 míst v celém Libereckém kraji i blízkém okolí. Vydejte se na sever Čech a objevte umění sklářů a šperkařů.

CRYSTAL
VALLEY

Více na
www.crystalvalley.cz

Rozhledna na Kobylím vrchu

Na jižní Moravu jezdíme za skvělým vínem, folklórem a kouzelnou krajinou. Láká nás také stále lepší gastronomie, příběhy hradů a zámků, malebné kapličky a také majestátní rozhledny.

Jednou z novějších rozhleden je ta nad obcí Kobylí, otevřená v říjnu 2018 a známá jako Stezka nad vinohrady. Rozhlíží se na Kobylím vrchu, kterému místní říkají Homole. K rozhledně se dostanete z centra obce po NS Kobylí, a i když sama rozhledna stojí ve výšce jen 334 m n. m., tak překonáte slušné převýšení. Rozhledna má tvar spirály o délce 65 metrů. Od země se zvedá až do výšky 7,6 metru. Protože nemá schody, mohou na ni i lidé s invalidním vozíkem. Během výstupu můžete číst popisky se šipkami představující místa v okolí i události spojené s obcí. Dozvíte se například, kdo a kdy vypustil

Kobylské jezero, jak daleko to je na další rozhlednu Slunečná u Velkých Pavlovic nebo jak se jmenuje kostel v nedaleké obci Vrbice, jehož věž z rozhledny uvidíte. V paměti vám utkví, kdy byl v obci pořízen první šicí stroj a kdy byl zaveden elektrický proud. Z rozhledny jsou vidět Chřiby, Bílé Karpaty, Malé Karpaty a za dobré viditelnosti i rakouské Alpy. Pěkný výhled je na Novomlýnské nádrže a za nimi se tyčící Pavlovské vrchy s Děvínem (550 m n. m.), vzdálené asi 20 km.

-feliX-

Pohled k Pálavským vrchům

foto © M. Foltýn

Nejnižnější bod Moravy

V oblasti Trojmezí nedaleko Břeclavi můžete navštívit soutok řek Moravy a Dyje. Tvořící tu hranici mezi Českou republikou, Slovenskem a Rakouskem.

K nejnižšímu bodu Moravy a soutoku obou řek se můžete vydat po zelené turistické značce z Břeclavi. Čeká vás přibližně 13 km v rovinném terénu. Půjdete po jižní části Stezky Českem (NS Pohansko), také po Anglické cestě, kolem zámečků Pohansko a Lány. Dále oborou Soutok po Hraniční cestě až k odpočívadlu Lanžhot s informační tabulí a po povalevém chodníku k historickému hraničnímu kameni z roku 1755. K cíli pak dorazíte za cca 300 metrů.

-mf-

foto © M. Foltýn

Hledáte výjimečnost?

Ochutnejte Třebíč, její památky i jedinečnou whisky

Výjimečnost. Slovo, které se k Třebíči dokonale hodí. Po staletí žili v Třebíči vedle sebe v poklidu židé i křesťané. Zanechali nám odkaz svých hodnot a také architektonické stavby připomínající nám jejich život a víru. Vydejte se po stopách opatů a rabínů, povede vás stejnojmenná naučná stezka.

Baziliku sv. Prokopa obdivuje celá Evropa

Bazilika sv. Prokopa vás uchvátí krásou a jedinečností. Není divu, tento architektonický skvost považují historici umění za jednu z nejsložitějších a nejzajímavějších chrámových staveb z 13. století. Prolínají se zde nenásilně prvky románského,

gotického a barokního slohu. Skrývá také speciální místa – kryptu s padesáti podpěrnými sloupy, trpasličí galerii, monumentální vstup do baziliky i dvojici barokních věží. S bazilikou sousedí zámek, kde si můžete vybrat ze čtyř expozic. Ty vás přenesou do dob dávných, seznámí vás poutavými příběhy s osudy místních rodáků a projdete si Valdštejnské komnaty.

Romantické uličky židovské čtvrti

Židovská čtvrť představuje dávný svět, který je však stále živý. Za návštěvu rozhodně stojí Zadní synagoga a dům Seligmanna Bauera, kde vám průvodci přiblíží život židovské komunity. V židovské čtvrti si zajistě s rodinou i přáteli vychutnáte nejen kávu dle svého výběru, ale také neodoláte

domácím zákuskům, zmrzlině, židovskému cukroví nebo neskonalé vonícímu chlebu, který se peče v jednom ze starých židovských domů. Ve stejné ulici vezměte za kliku stylového baru, kde vzniká jedinečná trebičská whisky. Výjimečnost židovské čtvrti? Je to jediný doklad židovské kultury mimo území Izraele zapsaný na seznamu UNESCO.

Nezapomenutelné zážitky chutí, vůní i myslí na vás čekají v Třebíči.

Městský úřad Třebíč
Karlovo nám. 104/55, 674 01 Třebíč
www.trebic.cz

Útěk do Olomouce

(175 let)

Revoluční rok 1848 způsobil nejprve přesun císařského dvora z Vídně do Olomouce. Následně pak abdikaci Ferdinanda I. Dobrotivého ve prospěch jeho synovce Františka Josefa I.

Císař a král Ferdinand I.
Rakouský, L. Kupelwieser,
1847

Rakouský císař Ferdinand I. Dobrotivý utíkal v roce 1848 z Vídně již podruhé. Příčinou byla vzrůstající radikalizace veřejnosti způsobená nespokojeností s poměry v Rakousko-Uhersku. Politicky k tomu

Hlavní průčelí arcibiskupského paláce z Biskupského náměstí

přispívaly i rozdílné názory Metternicha a Kolovrata, kteří se nedokázali ve státní radě dohodnout. Následné povstání ve Vídni, které vypuklo 6. října, donutilo císařský dvůr k přesunu. Volba padla na Olomouc, která byla silnou vojenskou pevností. Přesun začal 7. října ráno a probíhal na ose Kremže, klášter sv. Hippolyta u Znojma, Pohořelice, Židlochovice, Blučina, Telnice, Sokolnice, Vyškov, Prostějov a 14. října 1848 dorazil kočár s císařem a jeho blízkými v doprovodu vojska i jízdy hanáckých sedláků do Olomouce. Pro potřeby dvora uvolnil olomoucký arcibiskup Maxmilián Josef svobodný pán von Sommerau-Beckh celý arcibiskupský palác. Do Olomouce se pak postupně přestěhoval celý Hofburg. K abdikaci Ferdinanda I. Dobrotivého došlo 2. prosince 1848 a na trůn přímo v Olomouci nastoupil František Josef I.

-mf-

Scheiner, „mistr“ samouk (160 let)

Připomínáme si narození uznávaného ilustrátora, původně úředníka, jehož kresby vycházely v rakouských, německých i maďarských časopisech. Ilustracemi doprovázel knihy Němcové, Sílové, ale i Shakespeara.

Artuš Scheiner

Arthur August Scheiner se narodil 28. října 1863 v Benešově u Prahy v rodině advokáta. Měl staršího bratra Josefa Eugena (1861–1932), advokáta a významného sokola. Nejdříve se musel na přání otce, který byl proti studiu výtvarnému, vydat cestou úředníka. V 70. letech přišla rodina do Prahy, kde Artuš navštěvoval obecnou školu a poté reálné gymnázium, kde vznikaly jeho první kresby. Inspirací mu byl Luděk Marold, jehož tvorba je považována za vrchol

Ilustrace k japonské pohádce „Lidožrouti“

čertovi, který utekl z pekla na vesnici mezi kluky a jedním z nich se posléze také stal. Kromě ilustrací zasáhl svým humorem do rozvoje českých komiksů cyklem O Kulihráškově (1926–1935). O tři roky později, 20. prosince 1938, Artuš Scheiner umírá v Praze po těžké nemoci v 75 letech.

Lucie Sládková

foto © Wikimedia Commons; Luděk Sládek

Skupina bratří Mašínů (70 let)

Ctirad a Josef Mašínovi, Milan Paumer, Zbyněk Janata a Václav Švéda překročili v noci z 3. na 4. 10. 1953 u Hory Svaté Kateřiny státní hranici. Vydali se přes území tehdejšího NDR do Západního Berlína.

Ctirad Mašín

Josef Mašín

Na území Československa prováděla skupina od roku 1951 sabotáže na majetku a došlo i na fyzickou likvidaci osob. Zejména proto jsou ještě dnes částí společnosti bráni jako hrdinové a jiní je odmítají jako vrahy. Po nástupu komunistů k moci v roce 1948 a prvních obětech nového režimu se nechtěli smířit se ztrátou demokracie, a zvolili tedy odpor. V říjnu 1951 byli oba bratři a jejich

strýc Ctibor Novák zatčeni StB. Vyšetřovatelé však nevěděli, že mají v rukou muže zodpovědné za přepadení policejních stanic, a tím i mrtvé. Josef Mašín a jeho strýc byli propuštěni po několika měsících a Ctirad Mašín pak v květnu 1953 po amnestii prezidenta. Po překročení státní hranice na území NDR byla skupina odhalena a pronásledována příslušníky bezpečnostních sil. Dva členové skupiny, Zbyněk Janata a Václav Švéda, byli dopadeni a vydáni do Československa, kde byli popraveni. Bratři Mašínové a Milan Paumer dorazili do Západního Berlína 31. října 1953. Později se všichni tři členové skupiny přihlásili do americké armády. Bratři Mašínové byli syny jednoho ze „Tří králů“ – Josefa Vladimíra Mašína, popraveného nacisty 30. 6. 1942 v Praze.

-felix-

foto © Wikimedia Commons

Letecký maršál (130 let)

Karel Alois Janoušek (30. 10. 1893 – 27. 10. 1971), syn zřízence dráhy Karla Janouška a Anny, roz. Huslíkové, se narodil v Prostějově. V roce 1915 nastoupil jako jednorokní dobrovolník do rakousko-uherské armády. Poté co v červenci 1916 padl na ruské frontě do zajetí, vstoupil do čs. legií a bojoval u Zborova a na sibiřské magistrále. Do vlasti se vrátil v únoru 1920 v hodnosti kapitána.

V legiích započatou vojenskou kariéru podporil studiem Válečné školy a v roce 1924 nastoupil službu u letectva: jako velitel perutí, pluku, zemského letectva v Čechách a po mobilizaci 1938 jako velitel letectva 1. armády. Po okupaci Německem a těsně před uzavřením vysokých škol (1939) absolvoval na Přírodovědecké fakultě UK obor meteorologie. V prosinci 1939 odešel přes Balkán a Střední východ do Francie, kde působil jako přednosta III. leteckého odboru čs. vojenské správy. Po pádu Francie v červnu 1940 odešel do Anglie. Zde se ještě před podpisem mezivládní dohody 25. 1. 1940 zasadil o začlenění čs. letectva do svazků RAF. Po dobu války působil jako generální inspektor čs. letectva. Za svou bojovou činnost se v květnu 1945 stal jediným čs. občanem, který kdy získal maršálskou hodnost (Air Marshal).

Po návratu domů v srpnu 1945 byl jmenován podnáčelníkem Hlavního štábu pro zvláštní úkoly (1945–1947) a později působil jako inspektor protiletectvé obrany (1947–1948). Po nástupu komunistů k moci v únoru 1948 byl postaven mimo službu

Pamětní deska, U Železné lávky 4, Malá Strana

a v dubnu 1948 zatčen pro pokus o útěk do emigrace vyprovokovaný agentem Obranného zpravodajství. Byl odsouzen k 19letému žaláři a později na doživotí. Po 12 letech byl na amnestii v květnu 1960 podmíněčně propuštěn. Poté pracoval jako

Air Marshal Karel Janoušek

skladník a inventurník až do důchodu. Od propuštění usiloval o rehabilitaci, které se mu částečně dostalo v roce 1968, a té celkové, především však morální, až za dvě desetiletí. Pro krále měl Karel Janoušek cenu maršála, pro komunisty skladníka. Nejinak tomu bylo v případě bezmála 2 500 našich vojáků, kteří bojovali na západní frontě.

-lgs -

Permonium®
Zábavní park s příběhem

Permoniště je **nová**, třetí část zábavního parku Permonium® s **celoročním** provozem! Více naleznete na www.permonium.cz

Permoniště
Zábava a edukace

Otevíráme 28. 9. 2023

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt Permoniště, třetí část zábavního parku Permonium, byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Jak se z obyčejných věcí stávají sbírkové předměty

Národní
muzeum
v přírodě

Jedním z důležitých poslání muzeí je seznamovat veřejnost se životem našich předků prostřednictvím výstav a expozic. V nich jsou ukazovány historické předměty nejrůznějšího druhu, pocházející ze sbírkových kolekcí.

Zvykosloví

Proto každé muzeum vytváří a spravuje fondy sbírkových předmětů. Národní muzeum v přírodě v tomto ohledu není výjimkou. Díky tomu, že je regionálně rozkročeno do čtyř významných regionů, jsou jeho sbírky velmi početné. Vzhledem ke svému zaměření na tradiční lidovou kulturu shromažďují muzejníci především takové artefakty, které běžně užívali naši předkové žijící na venkově nebo v malých městech. Jedná se o lidový nábytek,

Selský nábytek

Cennosti/kuriozita

Domácnost

tradiční oděvy, vybavení domácností, řemeslných dílen a zemědělských hospodářství, ale i nejrůznější rukodělné výrobky, zvykoslovné předměty, lidové umění. Vedle toho se však v jeho sbírkách objevují i předměty umělecké hodnoty, kuriozity, archivní dokumenty, fotografie a další, které bychom jen stěží mohli považovat za reprezentanty života lidových vrstev.

Cesta obyčejného předmětu k tomu, aby se stal součástí sbírek muzea, je poměrně dlouhá, vyžaduje odborné znalosti pracovníků muzea, a navíc se musí řídit koncepčními materiály vymezujícími sběrnou oblast a časové údobí a zároveň podléhá zákonným normám. Celý proces začíná nabídkou

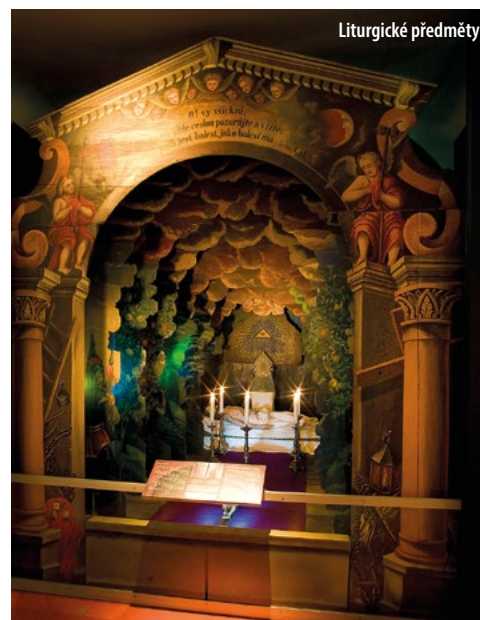
původního majitele nebo iniciativou kurátorů, kteří v terénu vyhledávají vhodné předměty. Tyto nabídky doporučuje nebo zamítá Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost složený z externích odborníků a akvizici do muzea stvrzuje ředitel instituce.

Takto získané artefakty jsou evidovány pod nezaměnitelným evidenčním číslem v přírůstkové knize. Kurátoři sbírkových fondů každému předmětu vyhotovují kartu prvostupňové a druhostupňové dokumentace. Vedle základních údajů o ná-

zvu, původním majiteli, lokalitě, dataci, rozměrech a způsobu nabytí je v nich uváděn podrobný popis, stav a vyhodnocení významu předmětu pro sbírku. Součástí karty je i fotodokumentace.

Při ošetření v konzervátorských a restaurátorských dílnách jsou předměty zbavovány nánosů nečistot a jsou zde likvidovány biologičtí škůdci. Konzervátoři následně předměty opatřují ochrannými vrstvami – bariérou pro další možné poškození. Jejich práce vyžaduje nesmírnou trpělivost, šikovné ruce, odborné znalosti z oborů mechaniky, chemie, textilnictví, malby, metalurgie apod.

Po jejich zásahu jsou sbírkové předměty ukládány do depozitářů, v nichž je řízené optimální prostředí s adekvátními hodnotami vlhkosti a světelnosti a snahou dosáhnout bezprašnosti. Zde jsou sbírky uchovávány pro budoucí generace jako doklady života, dovedností a vnímání světa našich předků, ale také jako zdroj vědeckého poznání. Tak jak neustále sbírkových předmětů přibývá, je třeba myslet i na jejich důstojné uložení. A proto se nyní v Národním muzeu v přírodě buduje další depozitní hala metodou kubus v kubusu

Liturgické předměty

za účelem zajistit s co nejmenšími náklady stále lepší klima. Konečnou fází veškerého shromažďování předmětů z dob minulých je jejich prezentace na výstavách, v expozicích nebo prostřednictvím odborných článků či publikací. Při nich má veřejnost možnost prohlédnout si alespoň část věcí, které nám po sobě zanechali naši předchůdci, a můžeme tak obdivovat jednoduchost a účelnost věcí jejich každodenní potřeby.

Kdo ví, odpoví...

Poznáte předmět na obrázku?

- lis na ovoce
- lis na tvaroh
- lis na knihy

? Své odpovědi nám pošlete do 15. října z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deseti autorům správných odpovědí zašle Národní muzeum v Přírodě zajímavé ceny.

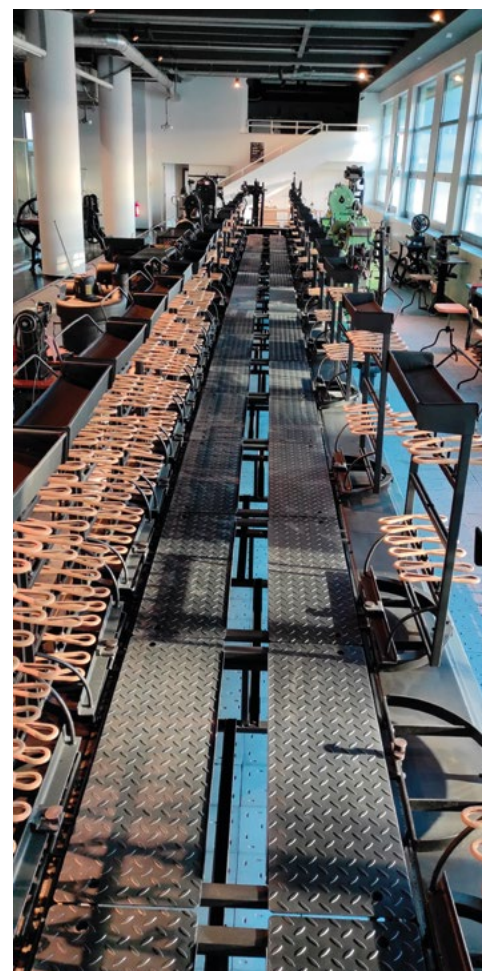
Národní
muzeum
v přírodě

Národní muzeum v přírodě
FB: [NarodniMuzeumVPrirode](https://www.facebook.com/NarodniMuzeumVPrirode)
www.nmvp.cz

PRINCIP BAŤA: víc než jen expozice

Zlín sice už dávno není městem obuvi, přesto k němu boty neodmyslitelně patří. Je to díky historii firmy Baťa, která se tu zrodila v roce 1894. Tehdy se tři mladí sourozenci Baťovi rozhodli podnikat společně. Nejmladší z trojice, osmnáctiletý Tomáš, prokázal obrovský talent a nasazení, a díky tomu se z bezvýznamné dílny během tří dekad stala značka Baťa největším výrobcem obuvi v Československu a později i ve světě.

Expozice **PRINCIP BAŤA: Dnes fantazie, zítra skutečnost**
otevřeno úterý–neděle 10–18 hod.
(pondělí zavřeno)

Bouřlivý rozvoj firmy i celého města v letech 1894–1948 zachycuje právě expozice **Princip Baťa: Dnes fantazie, zítra skutečnost**. Kdo chce pochytit baťovské téma v celé jeho šíři, měl by zamířit právě sem. Moderní prostory nabízejí stovky fotografií a dokumentů i odborné texty věnované školství, architektuře či postavení žen v baťovském Zlíně. Lze tady snadno pochopit, proč má systém řízení zavedený Tomášem Baťou i dnes tisíce obdivovatelů. K největším atrakcím expozice Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně patří sbírka obuvi s více než 600 exponáty historické, exotické a baťovské obuvi z domova i ze světa. K vidění je zde baťovská výrobní linka i průřez portfoliem

baťovských výrobků doslova od špendlíku po letadlo. Oddech nabízí třeba kinosál s přehlídkou pro-republikových filmových reklam firmy Baťa.

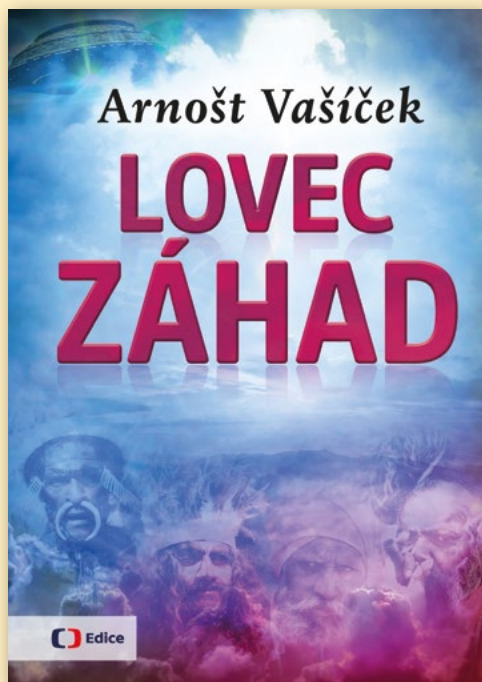
A protože film měl ve Zlíně výjimečné postavení, najdou tu návštěvníci i **filmový kabinet** s profily těch nejlepších tvůrců, kteří ve zdejších filmových ateliérech natáčeli především pro děti. Za všechny stačí zmínit Karla Zemana nebo Hermínu Týrlovou.

Tím ale nabídka nekončí: v těsném sousedství je umístěna i expozice cestovatelů **Hanzelky a Zikmunda**. Fotografie, filmy, dokumenty, předměty z cest a hlavně Tatra 87 – to vše dokumentuje velký příběh jejich cest.

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
Vavrečkova 7040, 760 01 Zlín, 14. budova
tel.: +420 573 032 111
e-mail: recepce@14-15.cz
www.muzeum-zlin.cz

14|15 BAŤOV INSTITUT
www.14-15.cz

Arnošt Vašíček
Lovec záhad

Za dobrodružstvím po celém světě

Arnošt Vašíček za desítky let pátrání po záhadách a tajemných jevech projel téměř celý svět včetně mnoha odlehlých koutů obývaných primitivními etniky. V této knize poprvé odhaluje doposud utajené, často až velmi osobní podrobnosti ze svých cest. Líčení zážitků na jednadvaceti expedicích nepostrádá prvky napětí a nebezpečí. Přináší svědectví o podivuhodných setkáních a především záznamy překvapivých a někdy i velmi tajemných událostí, které se na jednotlivých výpravách přihodily. Vyprávění kořeněné vtípem a úsměvnou sebeironií je tak sugestivní, že čtenář má pocit, jako by sám byl účastníkem lovu záhad.

? Spisovatel a cestovatel Arnošt Vašíček navštívil na svých výpravách také ostrov Kalimantan.

Je to místní pojmenování:

- a) Bornea
- b) Sumatry
- c) Madagaskaru

Své odpovědi nám pošlete do 15. října z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize eshop.ceskatelevize.cz. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Vladimír Soukup, Petr David
Kokořínsko známé i neznámé

Bizarní pískovcové útvary, staré hrady a romantické zříceniny, skvostná lidová architektura, svět tajemství a záhad – taková je oblast mezi Mělníkem a Doksy, která podle zdejší dominanty dostala pojmenování Kokořínsko. Na svém putování se vydáme malebnou cestou k Máchovu jezeru, vystoupáme k majestátnímu Bezdězu a prohlédneme si tajemný hrad Housku. Navštívíme i řadu menších památek, například sušárnu chmele v Dubé či Ptačí domky v Úštěku a další pozoruhodnosti, které kouzelný Máchův kraj nabízí.

cena: 399 Kč
www.luxor.cz

Ellie Midwoodová
Dívka v pruhovaných šatech

Strhující román inspirovaný příběhem Židovky Heleny Citronové a nacistického důstojníka Franze Wunsche. Německo, rok 1947. Na stole doktora Hoffmana, amerického psychiatra, přistává podivný případ týkající se poválečné denacifikace. Před soud je předvolán bývalý osvětimský dozorce Franz Dahler. Ten si s sebou bere nečekaného svědka – Helenu, bývalou vězeňkyni, která je v současnosti i jeho manželkou. Psychologický román, který čtenáře přenesení do pekla Osvětimi i do poválečného Německa a donutí ho hádat, která ze stran má vlastně pravdu.

cena: 398 Kč
www.jota.cz

Peter Wohlleben
Můj první les

Trvale udržitelné a přirozené lesní hospodářství

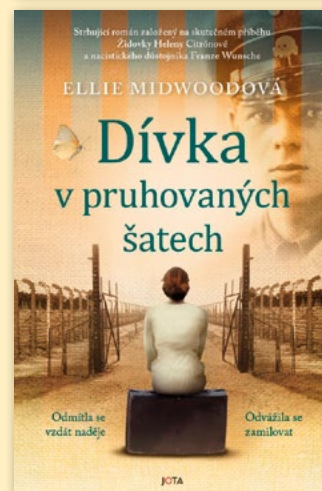
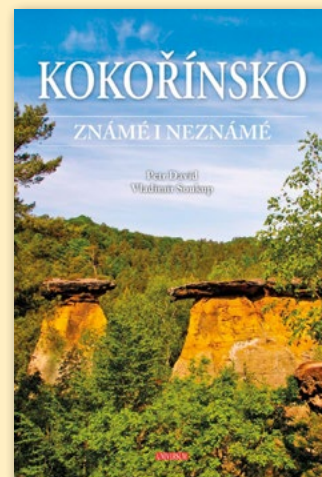
Sníte-li o vlastním lese, pak vám bude tato kniha zkušeného a prozíravého průvodce, lesníka, hospodáře, autora i učitele vítaným rádcem. Obhospodařte les ekologicky a úspěšně – hned od začátku. Koupě lesa, hospodaření v souladu s principy trvalé udržitelnosti, výběr stromů, tradiční lesnické práce, rozhodnutí o těžbě stromů, prodej dřeva i příprava palivového dříví: To vše zde najdete pěkně pohromadě a vysvětleno krok za krokem.

cena: 399 Kč
www.kazda.cz

Milan Silný
Cyklistické maso v české kotlině

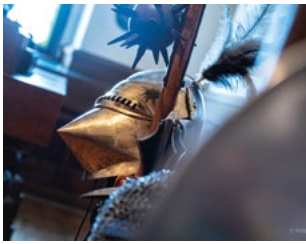
Nová kniha Milana Silného popisuje nejdobrodružnější cyklistické akce u nás. Uchopte spolu s ním říditka, usadte se do sedla, zařaďte lehké převody a vydejte se na trasy, které jsou nezapomenutelným dobrodružstvím a hlubokým zážitkem. Vydejte se na akce, které jsou plné poznávání sebe sama, svého vlastního já, kdy sestoupíte na samotné dno fyzických schopností i psychické odolnosti.

cena: 194 Kč
www.cykloknihy.cz

připravila: Alice Braborová (braborcova@kampocesku.cz)

i Čáslav

Tajuplná Žižkova síň v Čáslavi

Rozluštěte záhady spojené s vystavenými ostatky statečného vojevůdce Jana Žižky a vyzkoušejte si husitskou výzbroj včetně zbraní.

Objevte skrytý klenot – město Čáslav.

www.infocaslav.cz, www.meucaslav.cz

i Kolín

Rozhledna Vodárna Kolín

Tato významná technická a architektonická památka je skvělý tip na výlet. Výhled na Polabí a při dobré viditelnosti až do Krkonoš vám uçaruje. Unikátní je přístup do prostoru bývalé vodní nádrže s audiovizuální projekcí, v objektu je i malé infocentrum.

www.kolinzije.cz

i Tábor s párou

21. 10. se na tábořském nádraží koná pestrý program. Součástí akce jsou jízdy nostalgických vlaků (Kafemlejnek, Kachna), výstava historických lokomotiv a vozů (Elinka, Bobinka), přehlídka malých parních strojů, projížďky drezinou (Warszawa) a mnoho dalšího.

www.visittabor.eu

i Teplá

Dominantou je barokní kostel sv. Jiljí, poblíž je budova dříve renesanční latinské školy, barokní sloup Nejsvětější Trojice a barokní budova z 18. století s radnicí a Infocentrem. Významnou památkou je kaple Nejsvětější Trojice K. Dientzenhofera a Klášter premonstrátů.

www.tepla.cz

i TIC Litoměřice

Vyhlídková věž s novou expozicí Kalich

Vychutnejte si pohled na Litoměřice z ptačí perspektivy a poznejte historii unikátní budovy v moderní expozici Kalich. Ta v sobě zahrnuje nejnovější trendy muzejnictví a dává prostor tradičnímu tesařskému řemeslu.

www.litomerice.cz

i Ústí nad Orlicí

[OU] Město Ústí nad Orlicí

Nová kniha o radnici

Proč se úředníci do radnice stěhovali dvakrát, kdo byl zvaný a trpěný nájemník nebo kdo rozhodoval o chodu města? Odpovědi najdete v nové knize, kterou vydalo město Ústí nad Orlicí u příležitosti 300 let radnice. V prodeji je v TIC od 2. 9. 2023.

www.ic.ustinadorlici.cz

i Kladno

Muzeum věžáků v Kladně

Kladenské věžáky jsou nejen dominantami města, ale i československé architektury. Navštivte Muzeum věžáků a prohlédněte si stavbu od krytu civilní obrany v suterénu přes vzorový byt až po střešní terasu s jedinečným výhledem do okolí.

www.muzeumvezaku.cz

i Muzeum středního Pootaví

Vodní mlýn Hoslovice

Unikátně dochovaný mlýn na horní vodu. Funkční mlecí zařízení i pec. Tradiční řemeslné akce. Silný příběh posledních mlynářů.

www.muzeum-st.cz

i Vyšší Brod

Nejjihnější bod ČR se nachází na česko-rakouské st. hranici. Z Vyššího Brodu k němu vede žlutá turistická trasa přes zaniklé osady, samotné místo je označeno žulovým kamenem s pamětní deskou. Také je zde informační tabule a schránka s razítkem.

www.ivysibrod.cz

i Turistické informační centrum Kadaň

Místo, kde se dozvíte o všem, co se děje v Kadani. Turistická sezona pokračuje do 31. 10. 2023. Nabízíme tipy na kulturní akce, informace o městě i půjčovnu a úschovnu kol a elektrokol.

www.kultura-kadan.cz

i Mikulášovice

IC a Muzeum nožířské tradice Mikulášovice

Nachází se na náměstí v Mikulášovicích č. p. 19 a představuje historické exponáty nožů, staré nožířské stroje a nástroje. V prodejně umístěné v přízemí IC máte možnost nože také nakoupit.

www.mikulasovice.cz

i Ivančice

Ivančická zastavení

Přijďte do Ivančic, kde se v malebné krajině tří řek nacházejí **Ivančická zastavení** – sochy ze dřeva, kamene a kovu, doplněné posezením. Tato zastavení jsou oblíbenými cíli rodin s dětmi, ale také turistů a cyklistů.

www.kic.ivanovice.cz

V Českém Švýcarsku ..., největší přirozená skalní brána na našem kontinentu. Tato brána je národní přírodní památkou a tvoří symbol celé oblasti. Oblouk u dna má rozměry 26,5 metru, otvor je vysoký 16 metrů a široký až 8 metrů.

POMŮCKA: NT, SOČI	BÝVALÁ ŠVÉDSKÁ HUDEBNÍ SKUPINA	1. DÍL TAJENKY	STARÉ ČES. ZÁJMENO	STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV ZKR.	POLNÍ MÍRY	OPRAVNA LODÍ	INICIÁLY HERECKÝ BALZEROVÉ	2. DÍL TAJENKY	KULATINA
2X SNIŽENÝ TON A					UCHAZEČ				
ZAKLADATEL MERCEDESU				BREJLOVCI POM. TECH. PRAPORY ZKR.					
INICIÁLY SPISOV. NĚMCOVÉ			ÚTĚK NĚMECKÉ MUŽSKÉ JMÉNO				AČKOLIV SLANÉ LÁTKY		
NÁZEV AUTOBAZARU				TVOJE OSOBA OXID URANATÝ		SEVEROVÝCHOD ZKR. POJÍMAJÍCÍ TEKUTINU			INICIÁLY HERCE TROJANA
	SOUBOR ZUBU SPOLEČENSTVÍ HMYZU				RUSKÉ LETOVIŠKO KUJNÉ MATERIÁLY				
POČÁTEK DNE				ZNEČIŠTOVAT VODU DOUPATA					
ORGANIZACE ZAHRANIČNÍHO OBCHODU				NOVÁČEK POKLADNY					BÝVALÁ JEDNOTKA JASU
MODERÁTORKA POŘADU KOTEL						IN. LYŽ. NEUMANNOVÉ LYŽAŘSKÝ VÝTAH			
	INICIÁLY HERCE BROUSKA	POZORNOSTI PODZEMNÍ ČÁSTI ROSTLIN				FOUKAT INICIÁLY TEN. NAVRÁTILOVÉ			
OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL			SPZ SVITAV INICIÁLY HERECKÝ PATRASOVÉ		MILILITR CHEMICKÝ PRVEK KOV ZN. AS			3. DÍL TAJENKY	SMĚNA ZA PENÍZE
PUNTÍKY					NEBO PŘITAKÁNÍ				
	ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ ZKR. PLAZ			CITOSLOVCE ODPORU OTĚŽE		OTEVŘENÉ TOPENIŠTĚ ŠPATNÉ			
CITOSLOVCE SMÍCHU			HUDEBNÍ ŽÁNŘ KOMERČNÍ BANKA ZKR.				POVZDECH OBYVATEL IRSKA		
NILSKÝ KŘÍŽ ZAST.					PATŘÍCI ELE				
ČESKÝ POLITIK KAREL ???					NEOCHOTNĚ				

Poznáte místo na obrázku?

- a) hrad Orlík b) hrad Střekov c) hrad Vranov nad Dyjí

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, ZÁŘÍ 2023

Celkem došlo 2 646 odpovědí | 2 606 z internetu | 40 dopisů | z toho 1 489 žen a 1 157 mužů.

NEJ České republiky

odpověď: b), a), c), b), c), c), b)

soutěžilo: 371 čtenářů; 285 správně; 86 špatně

výherci: Běla Kraidlová, Příbram; Alena Vaničková, Kladruby nad Labem; Zdislava Holcová, Mikulov; Anna Pohanková, Kasejovice; Milena Buřinská, Ratiškovice; Jola Oplerová, Vsetín; Jitka Hanibalová, Benešov; Jaroslav Vála, Světlá nad Sázavou; Ladislav Burgr, Prostějov; Michal Cibulka, Lechovice

Muzeum v přírodě Vysočina zve na Veselý Kopec

odpověď: b), a), a)

soutěžilo: 354 čtenářů; 100 správně; 254 špatně

výherci: Marie Kočvarová, Boskovice; Pavel Janoška, Velká nad Veličkou; Helena Šnábllová, Velké Přípotočno; Ivana Boudová, Hostivice; Miluše Thüringová, Praha 10 – Dolní Měcholupy; Helena Ohlidalová, Praha 8; Erika Kellerová, Písek; Božena Žáková, Rudice; Soňa Forstová, Kdyně; Olga Víková, Jaroměř 1

Jindřichův Hradec – aktivně a za poznáním s dětmi

odpověď: b), a), b)

soutěžilo: 433 čtenářů; 309 správně; 124 špatně

výherci: Pavel Horký, Karviná-Ráj; Jarmila Svobodová, Bukovina; Vladimír Velan, Ústí nad Labem; Karel Devátý, Zlín; Petr Hejda, Česká Lípa; Josef Bajer, Mnichovo Hradiště; Lubomír Cibulka, Břeclav; Jiří Tomáš, Zlín; Radka Mazáková, Borovnice; Hana Sluková, Jindřichův Hradec

Za zvířátky po Plzeňském kraji

odpověď: c), a), b)

soutěžilo: 428 čtenářů; 409 správně; 19 špatně

výherci: Eva Vaverková, Benešov; Renata Mráčková, Klášterec nad Ohří; Petra Sura, Plzeň; Jaroslava Veselá, Brandýs nad Orlicí; Michal Prefeta, Horní Bludovice; Eva Chlupová, Boskovice; Milan Drahoš, Jablonec nad Nisou; Helena Kopecká, Hradec Králové; Michal Klapač, Praha 3 – Vinohrady; Miloslava Lajksnerová, Kolín 5

Edice ČT

otázka: Jak se nazývá rozsáhlé velkomoravské hradiště z 9. století na Břeclavsku, které bylo prohlášeno kulturní památkou ČR?

odpověď: c) Pohansko

soutěžilo: 419 čtenářů; 367 správně; 52 špatně

výherci: Lucie Kupcová, Strakonice; Richard Šustek, Zlín; František Král, Veselí nad Lužnicí

100 + 1 osobností & bicykl

odpověď: c)

soutěžilo: 301 čtenářů; 297 správně; 4 špatně

výherci: Petra Radoušová, Litoměřice; Jan Snášel, Šumperk; Karel Hruza, Hlučín

Křížovka

tajenka: ... na Výšíně přátelství ...

soutěžilo: 340 čtenářů; 271 správně; 69 špatně

výherci: Anna Matějková, Brandýs nad Orlicí; Zuzana Svobodová, Chotoviny; Jitka Rozkocová, Liberec 4

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Tajenku křížovky a fotohádky nám zašlete do 15. října z www.kampocesku.cz/souteze nebo na adresu redakce.

Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží ceny věnované vydavatelstvím KAM po Česku.

Podmínky soutěží najdete na <https://www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky>.

Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele soutěže za účelem vyhodnocení a předání výher.

Výherci budou o výhře informováni v příštím vydání KAM po Česku a výhry jim budou zaslány zadavatelem soutěže v co nejkratší době.

ALŠOVA JIHOČESKÁ GALERIE
ZÁMECKÁ JÍZDÁRNA
HLUBOKÁ NAD VLTAVOU
www.ajg.cz

HR GIGER

METAMORPHOSES

11/6 — 19/11/2023

HLAVNÍ PARTNER SKUPINA ČEZ

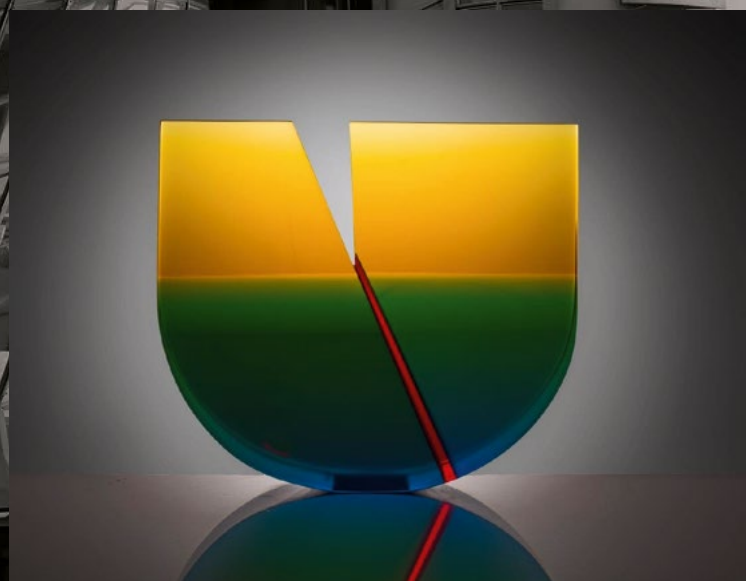
umění vidět a vnímat

(NE) ZNÁMÍ

TOMÁŠ HLAVIČKA

PETRA HŘEBAČKOVÁ

5.10. - 31.10. 2023

TANČÍCÍ DŮM JIRÁSKOVO NÁM. 6, PRAHA 2